

428
1

JUS

standardizacija

bilten jugoslovenskog zavoda za standardizaciju — beograd

8

standardizacija br. 8 strana 261 — 304 avgust 1975. beograd

standardizacija

bilten jugoslovenskog zavoda
za standardizaciju — beograd

avgust

1975.

strana 261 — 304

IZDAVAČ

Jugoslovenski zavod za standardizaciju,
Cara Uroša 54
Beograd
Telefon 634-322
P. F. 933

ODGOVORNI UREDNIK

Milan KRAJNOVIĆ, dipl. ecc.

REDAKcioni ODBOR

Slavoljub ĐORĐEVIĆ, Đuka LISICA,
Mara MATIĆ, Srboљub STOJKOVIĆ,
Branislav TEŠIĆ, Olga VELJANOVIĆ

UREDNIK ZA ŠTAMPU

Marija KRISTARIĆ

TEHNIČKI UREDNIK

Dragutin MILOŠEVIĆ

PRODAVNICA JUGOSLOVENSКОG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

Kneza Miloša 16, Beograd
Cena pojedinom primerku din. 12. —
Godišnja pretplata din. 120. — Pretplatu slati ne-
posredno na adresu prodavnice Jugoslovenskog za-
voda za standardizaciju, Beograd, Ul. Kneza Mi-
loša br. 16, pošt. fah br. 933 ili na evidentni račun
60805-845-614
Telefon: 641-965

STANDARDOTEKA

Generala Ždanova 28
Telefon 341-401

ŠTAMPA:

Beogradski izdavačko-grafički zavod
Beograd, Bulevar vojvode Mišića 17.

Aktom Republičkog sekretarijata za kulturu SRS
br. 413—81/74—02 od 4. II 1974. godine ovo
izdanje je oslobođeno poreza na promet proizvoda.

S a d r Ź a j

reguliranje prometa čaja jugoslavenskim pravilnikom o kvaliteti i prometu čaja (Dr Vlasta Jakovlić, docent Hotelijerskog fakulteta u Opatiji) 263

mere nameštaja i tekstila u oblasti opremanja stana (Stanko Savić, dipl. ing.)..... 267

anotacije predloga standarda za javnu diskusiju iz oblasti:

— čelika	271
— aluminijuma i aluminijumskih legura	271
— gume i plastičnih masa	271
— sredstava za pranje — sapuna	272
— spojnih elemenata	273
— vodovodne armature	273
— kontinuiranog transporta	274
— drumskih vozila	274
— električnih instalacija u zgradama	275
— elektroenergetskih kablova	275
— radio-smetnji	275
— građevinarstva	275
— aerosol-ambalaže	276
— iz oblasti industrijskih dizalica	276
— veštačkih đubriva	276
— elektro-energetskih kablova	277
— ispitivanja sredstava za gašenje požara ..	277
— označavanja stezaljki i drugih znakova za raspoznavanje	277
— navoja za sijalična grla	278
— opreme za elektroenergetske nadzemne vodove	278
— instalacionog pribora za elektrotehniku ..	278
— sijalica za železnička vozila	279
— poljoprivredno-prehrambene industrije	279

anotacije predloga pravilnika i tehničkih propisa iz oblasti:

— tehničkih normativa i zaštite na radu pri upotrebi ventilacionih cevi od plastičnih materijala u rudnicima sa podzemnom eksploatacijom	280
— tehničkih normativa i zaštitnih mera i uslova za projektovanje, izgradnju i eksploataciju postrojenja za pripremu mineralnih sirovina — ruda obojenih metala	280
— atestiranja i načina označavanja proizvoda kojima su radio-smetnje otklonjene, i uslova za registraciju laboratorija	281

objavljeni jugoslovenski standardi

282

međunarodna standardizacija

— primljena dokumentacija	285
— kalendar zasedanja	290
— informacije ISO	295

pregled primljenih važnijih inostranih standarda 299

nove knjige

303

C o n t e n t s

Regulating of marketing of tea according to the Yugoslav regulation of tea quality (Dr. Vlasta Jakovlić, docent)

263

Furniture and textile dimensions in the field of apartment equipment (Stanko Savić, dipl. ing.) 267

Draft standards available for public discussion from the fields:

— steel	271
— aluminium and aluminium alloys	271
— rubber and plastics	271
— surface active agents-soaps	272
— fasteners	273
— armatures	273
— continuous transport	274
— road vehicles	274
— electrical installations of buildings	275
— electric cables	275
— radio interferences	275
— civil engineering	275
— aerosol packaging	276
— industrial cranes	276
— fertilizers	276
— power cables	277
— dry powder for fire extinguishers	277
— terminal markings	277
— electrical accessories — lampholders	278
— overhead lines — insulators	278
— electrical accessories	278
— electric bulbs for railway vehicles	279
— agriculture, food industry	279

Draft technical rules available for public discussion from the fields:

— technical regulations and safety using plastic ventilation pipes in underground mines ..	280
— technical regulations, safety and requirements for drawing construction and exploitation of mineral processing plant for non-ferrous metallic ores	280
— atesting and methods of marking of products being without interferences and requirements for laboratory registration	281

Yugoslav published standards

282

ISO and IEC documentation

— newly reached documentation	285
— meetings calendar	290
— ISO information	295

Reached foreign standards survey.....

299

New books

303

reguliranje prometa čaja jugoslavenskim pravilnikom o kvaliteti i prometu čaja

Dr Vlasta Jakovlić, docent
Hotelijskog fakulteta
u Opatiji

U Jugoslaviji je promet čaja reguliran Pravilnikom o kvaliteti kave i surogata kave, čaja, začina, koncentrata za juhu, pekarskog kvasca, praška za pecivo, praška za puding, dijetetskih proizvoda i aditiva (Službeni list br. 22/63, s izmjenama i dopunama u brojevima 2/64, 25/65, 50/66, 10/67, 54/67, 15/68, 53/69 i 27/71).

Taj Pravilnik je sastavljen od općih odredbi s 12 članova i pojedinačnih odredbi za svaku od navedenih roba. Pod III se obrađuje čaj u članovima 39. do 44. U tim članovima propisuju se osnovni komercijalni uvjeti prometa čaja, kvalitete čaja, definira se čajna mješavina i čajni otpadak i na kraju se iznose odredbe, deklaracije, pakovanja i prepakiranja.

Nedostaci Pravilnika za čaj

Ukazivanje na nedostatke postojećeg Pravilnika odnosi se na točku III, dio 1. — »Čaj« i na članove tog Pravilnika¹⁾. Ti članovi povezuju se i s dijelom »Opće odredbe« — pod I, s 12 članova na koje nema bitnih primjedbi.

Član 39.

U članu 39. Pravilnika propisuje se ono što se smatra čajem i kakve uvjete mora ispunjavati da bi se mogao staviti u promet.

I Botanički naziv čajnog grma — *Thea sinensis* L. u postojećem Pravilniku zastario je, jer se od 1958. godine, prema J.R. Sealyu indentificira kao *Camellia sinensis* (L) O. Kuntze.

¹⁾ Nedostaci su izneti po članovima Pravilnika, pri čemu su stavovi člana označeni rimskim brojevima, a djelovi tih stavova arapskim brojevima.

II Formulacija »da se mogu stavljati u promet samo lišće i lisni pupoljci čajnog grma«, nije održiva, jer se ne bere odvojeno lišće i lisni pupoljci od stabljike, već čajna mladica (flush) koja se pretežno sastoji od dva ili tri krajnja lista na nježnoj grančici, sa završnim lisnim pupom ili bez njega. Osim toga, riječ »lišće« značilo bi da se može brati lišće s cijelog grma, što bi dalo vrlo lošu kvalitetu čaja.

Zbog toga u tom dijelu Pravilnik mora biti jasan, jer naša zemlja čaj isključivo uvozi, a izvoznici su upoznati s našim Pravilnikom, pa već iz tog stava mogu zaključiti da ne poznajemo dovoljno tu robu. To može dovesti do nepravilne berbe iz koje proizlazi i slaba kvaliteta čaja, koja još može zadovoljiti blage zahtjeve u vezi s kvalitetom, koji su izneseni u istom članu, o čemu će u daljnjoj razradi još biti riječi.

III U istom članu u definiciji se alternativno navodi da se uz naziv »čaj« može staviti oznaka zemlje porijekla (kineski, ruski itd.). Taj stav bi se morao precizirati, jer čaj u maloprodaji dolazi uvijek kao mješavina, pa bi se morao postaviti zahtjev koliko čaja određenog porijekla najmanje mora biti, da bi nosio naziv zemlje proizvodnje, odnosno proizvodnog područja.

IV Član 39. ne precizira osnovne vrste čaja (crni, zeleni i zelenkasto-smeđi-oolong), koji se među sobom razlikuju kako po boji, tako i po kemijskom sastavu te karakteristikama čajnog napitka, pa bi i zahtjevi u Pravilniku mo-

rali biti različiti po tim osnovnim vrstama. No, kako naše tržište za sada troši i traži uglavnom samo crni čaj, da ne bi došlo do zabune, u prvoj fazi bi u izmjenama Pravilnika bilo potrebno naglasiti da Pravilnik utvrđuje uvjete isključivo za crni čaj. U postojećem Pravilniku vjerovatno se i mislilo samo na uvjete za crni čaj, iako to nije precizirano. U istom članu u zahtjevima se samo na jednom mjestu spominje razlika između zelenog i crnog čaja i to tamo gdje je riječ o zahtjevima ekstrakta topljivog u vodi. No to nisu jedine razlike koje bi trebalo postaviti, pa bi bilo nužno, kako je to već navedeno, da se prvo riješi pitanje crnog čaja.

V Što se tiče postavljenih uvjeta koje čaj u prometu treba da zadovolji, oni su blagi i nedorečeni, pa u prometu čaja, a naročito pri uvozu, predstavljaju kočnicu da dobijemo kvalitetniji čaj, jer izvoznici poznaju uvjete našeg Pravilnika i nastoje samo njih zadovoljiti. Po stavovima iz člana 39. nedostaci tih uvjeta su ovi:

- 1) Najmanje 25% ekstrakta topljivog u vodi za crni čaj je blagi uvjet. Zemlje proizvođači u svojim nacionalnim standardima i ISO preporuke zahtijevaju mnogo veći postotak.
- 2) Najviši postotak vode dozvoljava se čak do 12%, što je pretjerano iz dva osnovna razloga: a) dozvoljavanje takvog postotka čista je dobit za prodavaoce i b) čaj s tako visokim postotkom vode teško se čuva, u njemu nastaju kemijske i mikrobiološke promjene i kvarenja mnogo brže nego u čaju s nižim postotkom vode. To pitanje je vrlo osjetljivo i o njemu se mnogo diskutira, kako na forumima nacionalnih standarda i pravilnika zemalja proizvođača, tako i u zemljama koje čaj isključivo uvoze. U ISO preporukama to za sada nije precizirano, što upravo indicira na osjetljivost tog problema. No ako znamo da čaj nakon prerade sadrži 1% vode, a nakon gradiranja oko 4%, onda je vrijednost do 12%, zacrtana našim Pravilnikom, sigurno pretjerana, jer dobra rješenja transportnog pakovanja čaja i sam transport ne bi pod normalnim uvjetima mogli dovesti postotak vode na tako veliki broj. Loši uvjeti ili čak namjerno monsuniranje (izlaganje čaja vlazi) mogli bi čaju dati takav ili čak veći postotak vode, ali to se ne bi smjelo tolerirati.

- 3) U ovom stavu člana 39. govori se o najvećoj količini pepela (7%), a ujedno i o dijelu tog pepela koji treba da bude topljiv u vodi. Nije određena donja granica za ukupni pepeo što je propust, a osim toga potrebno je odvojiti zahtjeve za vodotopljivi pepeo i ukupni pepeo. Isto tako je potrebno postaviti zahtjeve za pepeo topljiv u kiselini, kao i lužnost topljivog pepela.
- 4) U ovom stavu naziv tein nije točan, treba ga zamijeniti s nazivom kofein. Osim toga, zahtjev od najmanje 1% nije dovoljan, jer se upravo zbog tako niskog zahtjeva i ovdje može odraziti nekvalitetna berba koja dovodi do smanjenja i ostalih kvalitetnih karakteristika čajne otopine.
- 5) Ograničavanje čajnih peteljki na način kako je u ovom stavu izneseno, predstavlja nemogućnost određivanja zahtjevanog postotka pri gradaciji prašine i slomljenim gradacijama, a naročito koje su nastale upotrebom stroja za rezanje tj. za CTC i Legg-cut proizvodnju. Osim toga maksimum od 30% je prevelik. To je ograničavanje bolje izraziti zahtjevom sirovih vlakana (u maksimumu) jer se na taj način može ispitati čaj u svim gradacijama.
- 6, 7, 8, 9) Navedeni stavovi uglavnom su prihvatljivi, ali bi se mogli povezati. Osim toga, u stavu 6. govori se o zagađenju samo od strane plijesni, a postoje i druga zagađenja, pa bi bilo bolje reći zdrav, čist itd.
- 10) U ovom stavu se pojam čajne prašine poistovećuje s pojmom čajnog otpatka što nije dopustivo, jer je »čajna prašina« pojam gradacije čaja i nema nikakve veze s čajnim otpadkom, pa je potrebno definirati čajni otpadak da ne dođe do zabune.
Član 39. trebao bi obuhvatiti i povezanost odredbama JUS-a u vezi s organoleptičkim dojmom čajne otopine, jer objektivne metode ispitivanja mogu pokazati dobre rezultate, tj. mogu zadovoljiti zahtjeve, a da čaj nema dobra organoleptička svojstva, što je za robu koja služi kao sredstvo za uživanje upravo presudno. Osim toga, na svjetskom tržištu cijena čaja se formira na osnovu organoleptičkog dojma, uz uvjet da je on ispunio i određene objektivne norme, a naš Pravilnik nije ni dotakao taj problem, barem u postavljanju nekih osnovnih zahtjeva.

Ovaj član morao bi obuhvatiti i povezanost s odredbama JUS-a za uzimanje uzoraka kao i objektivne metode ispitivanja.

Član 40.

U članu 40. Pravilnika određene su kvalitete čaja koje se mogu staviti u promet.

Razvrstavanje čaja u dvije kvalitete (I i II kvaliteta) na osnovi postotka čajnih peteljki zastarjela je i predstavlja, s obzirom na dopustivu količinu čajnih peteljki i čajnih grančica, naročito za II kvalitetu, mogućnost da se dobije čaj koji u svjetskoj trgovini više i ne predstavlja čaj. Već je u analizi člana 39. stav 5. istaknuto da je nemoguće pravilno ispitati postotak čajnih peteljki pri gradaciji prašine i slomljenim gradacijama, a naročito onim koje su proizvedene CTC i Legg-cut metodom, a u ovom članu kvaliteta se upravo iskazuje postotkom peteljki. I u ovom članu se također poistovjećuje pojam čajne prašine s čajnim otpatkom, što nije dopustivo (veza analize član 39. stav 10).

Ako povežemo definiciju čaja u članu 39. s članom 40. vezano za »branje lišća i lisnih pupoljaka«, tada »čajnih grančica« (ustvari, riječ je o dijelovima stabiljike) ne bi niti bilo, iz čega proizlazi da je član 39. u kontradikciji s članom 40. Kako se zapravo radi o branju krajnjih čajnih mladica (flush), to porijeklo dijelova stabiljike potječe od čajnih mladica čije ograničenje je mnogo bolje izraziti u obliku sirovih vlakana, kako je to već istaknuto u analizi člana 39, stav 5, pa se prema tome ne bi uopće moglo prihvatiti razvrstavanje kvalitete čaja na osnovi postotka peteljki i čajnih grančica.

Ako bi se Pravilnikom odredili svi potrebni zahtjevi za objektivne metode ispitivanja kako je to u analizi člana 39. (stav 1. 11.) zacrtano, onda bi to bila jedna opća garancija kvalitete (uz osnove organoleptičkih zahtjeva) koju bi čaj, bez obzira na kvalitetne razlike, morao zadovoljiti. No, ako bi se ipak čaj želio klasificirati na kvalitetu I i II, onda bi se to jedino moglo na osnovi razlike organoleptičkog dojma.

Prije razvrstavanja u kvalitetne razrede trebalo bi definirati pojmove gradacije i čajnog otpatka, a tek u članu 41. obuhvatiti kvalitetnu klasifikaciju.

Član 41.

U članu 41. definirano je što se smatra mješavinom čaja, lomljenim čajem, čajnom prašinom i čajnim otpacima.

U prvom stavu se propisuje da čaj, ukoliko je čajna mješavina, može doći u promet samo pod nazivom »čajna mješavina«. Kako u maloprodaju čaj dolazi u pravilu kao mješavina upravo radi poboljšanja kvalitetnih svojstava, takav se zahtjev ne bi trebao postaviti. No trebalo bi precizirati

(na primjer u članu 43) kako pri uvozu čaja tretirati čaj koji nije mješavina od čajne mješavine. U drugom stavu govori se o čaju koji je dobiven od dijelova lišća. Takav čaj ne postoji, a »lomljeni čaj« predstavlja jednu određenu gradaciju, pa da bi pojam gradacije bio jasan, mora se definirati kako je to već primjećeno u analizi člana 40.

U trećem stavu ponavlja se već analizirani pojam čajne prašine i čajnog otpatka.

Član 42. i 42.a

U članu 42. propisuje se sadržaj deklaracije i način pakovanja. Taj član u mnogome je nepotpun i u nekim stavovima netočan.

U prvom stavu izmiješani su pojmovi »trgovačkog imena« s imenima gradacije, zatim se ponovno pojavljuju detalji u vezi s deklariranjem mješavine. Nepotpunost ovog člana očituje se u ovome:

- Nije propisano da čaj u prometu može doći samo pakovan, tj. da nije dozvoljena prodaja rinfuzo;
- Nije definirano trgovačko ime, naziv, vrsta, gradacija, naziv poduzeća koje je napravilo mješavinu i izvršilo pakovanje, datum punjenja i rok upotrebe.

Propis o naznaci datuma pakovanja i rok upotrebe mogao bi se poštivati jer čaj vremenom gubi na kvaliteti. U svijetu se čaj smatra pokvarljivom robom s ograničenim upotrebim rokom, a našim Pravilnikom ta važna činjenica nije uzeta u obzir.

Na dopunjeni član 42. koji propisuje odstupanja od deklariranih netto težina, uglavnom nema primjedbi.

Član 43.

U članu 43. govori se samo o prepakiranju čaja koji se nalazi u sanducima obloženim olovom. Takav tip sanduka velika je rijetkost, ali radi sigurnosti i za takve pojedinačne slučajeve potrebno je da takva odredba postoji. Tretirani član bi trebalo nadopuniti odredbama o čuvanju čaja, uvjetima koji moraju vladati u prostorijama gdje se vrši uskladištenje i miješanje čaja, te odredbom o roku u kojem je mješač dužan da izviši miješanje čaja.

Član 44.

Na član 44. nema primjedbi s obzirom da je ispravno propisano originalno pakovanje za stavljanje u promet ekstrakta od čaja.

Zaključak

Ako se promet čaja, reguliran Pravilnikom, analizira s općeg stanovišta pravnog propisa koji treba da riješi problem kvalitete proizvoda zbog reguliranja odnosa u prometu robe i zbog zaštite

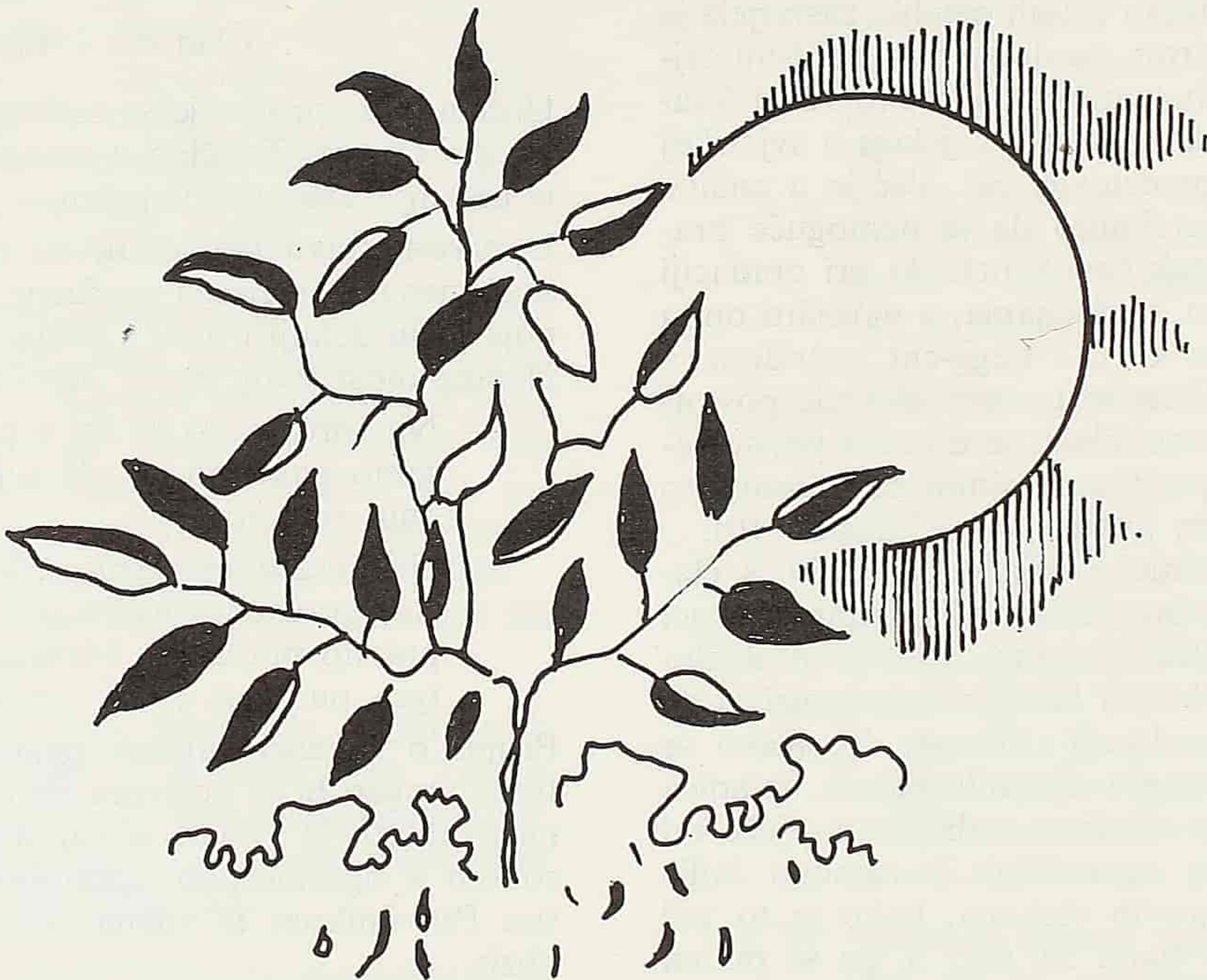
potrošača, onda taj Pravilnik nije ispunio te uvjete iz više razloga:

- sadrži netočnosti,
- ne obuhvaća dovoljno elemenata za pravilno reguliranje prometa,
- zahtjevi su blagi i
- ne sadrži pozive na metode ispitivanja.

Prodavaoci čaja (izvoznici) poznaju jugoslavenski

Pravilnik, pa pri isporuci čaja nastoje zadovoljiti samo te uvjete, što predstavlja određenu smetnju da se dobije kvalitetniji čaj. Upravo zato što Jugoslavija nije proizvođač čaja već je isključivo vezana na uvoz, Pravilnik o čaju ne bi smio biti ispod normi zemalja proizvodnje. Međutim, sadašnja situacija je upravo takova.

Na osnovi iznesenih elemenata predlaže se hitna izmjena i dopuna važećeg Pravilnika o čaju.

mere nameštaja i tekstila u oblasti opremanja stana

Stanko Savić, dipl. ing.

U izgradnji i opremanju urbanizovanih naselja koja se danas uglavnom vrše na serijski način, postoji direktna međuzavisnost dimenzija stanbenih prostorija u odnosu na dimenzije građevinske stolarije, kućnog nameštaja i tekstilne opreme (zavesa, draperija, tepiha, podnih pokrivača, duška, madraca, čaršava, pokrivača, navlaka i sl. proizvoda). Ta međuzavisnost ispoljava se i u standardizaciji u ovim oblastima. Ona neminovno ukazuje na puteve racionalizacije u proizvodnji pojedinih elemenata i proizvoda čiji su oblici i dimenzije u direktnoj međuzavisnosti, a u kompoziciji stana čine celinu. Svaka neusaglašenost u proizvodnji ovih elemenata i proizvoda izaziva veće troškove, veći procenat otpadaka (npr. dimenzije zavesa trebalo bi da budu usaglašene sa visinom stanbene prostorije, visinom parapeta ili radijatora, zatim dimenzije ležajeva i kreveta trebalo bi da budu usaglašene sa dimenzijama posteljine i postelnog rublja, itd.)

O ovim činjenicama biće reči u sledećem izlaganju.

U oblasti građevinarstva doneseni su sledeći standardi:

JUS U.A9.001 — Jedinostvena modularna koordinacija u zgradarstvu

JUS U.A9.004 — Spratna visina stanbenih zgrada

Ova oblast zastupljena je i u aktivnosti Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO-International organization for standardization). Osnovan je Tehnički komitet za zgradarstvo (ISO/TC 59), a u okviru komiteta rade potkomiteti za modularnu koordinaciju, terminologiju, simbole i usaglašavanje jezičkog izražavanja, tolerancije u zgradarstvu, usklađivanje dimenzija u zgradarstvu, zatim za konstrukcije, spoljne obloge i unutrašnju potpodelu, opremu i održavanje zgrada, spoljne radove i za čelične proizvode za građevinarstvo.

Za nas je od interesa visina prostorija za stanovanje i prema standardu JUS U.A9.004 ona iznosi (razmak od gornje površine poda do donje površine plafona):

Mere u cm

240	250	260	270
242,5	252,5	262,5	272,5
245	255	265	275
247,5	257,5	267,5	

U oblasti građevinske stolarije doneseni su sledeći standardi:

JUS D.E1.020 — Unutrašnja vrata za stanove

JUS D.E1.025, 026, 027, 028 — Unutrašnja jednokrilna vrata za stanove

JUS D.E1.100 — Prozori i balkonska vrata za stanove

JUS D.E1.121, 122, 131, 132, 141 — Prozori

JUS D.E1.150, 160 — Balkonska vrata

U oblasti kućnog nameštaja doneseni su sledeći standardi:

JUS D.E2.021 — Orman za odeću

JUS D.E2.022 — Orman za rublje

JUS D.E2.024 — Trpezarijski sto

JUS D.E2.025 — Kuhinjski sto

JUS D.E2.033 — Kreveti za jednu osobu

JUS D.E2.035 — Ležaji za jednu osobu

JUS D.E2.036 — Dečiji krevet

Standardi za zavesu i draperije nisu doneseni.

Doneseni su sledeći standardi za tepihe i ćilime:

JUS F.C2.201 — Klasifikacija i terminologija tepiha i podnih pokrivača

JUS F.C2.203, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 221, 231, 232, 233 — Tepisi mašinske izrade (bukle, velvet, tvid, frize, dupli velvet, tebris, aksminster, pleteni tipa rašel, prošivani tipa tafting)

JUS F.C2.080, 101 do 113, 209, 210 — Tepisi ručne izrade

JUS F.C2.090, 130, 131, 132 — Ćilimi, ručno tkani

Za posteljino i posteljno rublje doneseni su sledeći standardi:

- JUS F.G2.010 — Pokrivači sa punilom (jorgani i sl.)
 JUS F.G2.011 — Pokrivači bez punila (ćebad i sl.)
 JUS F.G2.012 — Ulošci i nadlošci za ležaje i krevete (dušeci, jogi, simposan, štep-deke i sl.)
 JUS F.G2.013 — Jastuci-uzglavlja
 JUS F.G2.020 — Punila (perje, vlakna, penasati materijali)
 JUS F.C2.300 — Posteljno rublje (čaršavi, navlake i sl.)

U grupi stolnog rublja doneseni su sledeći standardi:

- JUS F.C2.301 — Stolno rublje (stolnjaci, nadstolnjaci, salvete)
 JUS F.C2.303 — Kuhinjske krpe

Postojeće navedene standarde bilo je neophodno revidirati u cilju usaglašavanja mera. Stoga su stručne komisije za standardizaciju kućnog nameštaja i tekstilnih proizvoda za opremanje stana, u saradnji sa odgovarajućim stručnjacima u oblasti standardizacije stanbenih zgrada, pripremili radni materijal u vidu predloga standarda. S obzirom

na međuzavisnost pojedinih mera, one su izložene po sledećem redosledu:

- unutrašnje mere vrata stanbenih prostorija,
- mere ležajeva, za jednu ili dve osobe,
- mere kreveta, za jednu ili dve osobe,
- mere dečijih kreveta,
- mere uložaka i nadložaka,
- mere pokrivača bez punila (ćebad) i sa punilima (jorgani),
- mere jastuka-uzglavlja,
- mere čaršava i navlaka,
- mere stolova,
- mere stolnjaka, nadstolnjaka, salveta, krpa za brisanje

U radnom materijalu predložene su sledeće unutrašnje mere vrata stanbenih prostorija.

Mere u cm

visina × širina			
210 × 70			
210 × 80	240 × 100	250 × 100	260 × 100
210 × 90	240 × 110	250 × 110	260 × 110
210 × 100			
210 × 110			

Za ležajeve i krevete je u radnom materijalu predložen niz unutrašnjih mera. Spoljne mere ležajeva i kreveta određuje sam proizvođač. Predložene su sledeće unutrašnje mere ležajeva i kreveta.

Mere u cm

	dužina × širina		
ležaj za jednu osobu	190 × 80	200 × 90	210 × 100
	190 × 90	200 × 100	
ležaj za dve osobe	190 × 140	200 × 140	210 × 140
	190 × 160	200 × 160	210 × 160
	190 × 180	200 × 180	210 × 180
krevet za jednu osobu	190 × 80	200 × 90	210 × 100
	190 × 90	200 × 100	
krevet za dve osobe	190 × 140	200 × 140	210 × 140
	190 × 160	200 × 160	210 × 160
	190 × 180	200 × 180	210 × 180
dečiji krevetac	120 × 60	135 × 65	

Mere se odnose i na tapacirane garniture jednoseda, dvoseda, troseda i slične, kada se ovi rasklope u ležaj.

Dozvoljeno odstupanje od propisanih unutrašnjih mera, bez obzira na vrstu ležajeva i kreveta, sme da iznosi + 1,0% i — 0,0%.

Mere uložaka i nadložaka (dušeka, jogi, simposan, štep-deka i sličnih) su u direktnoj zavisnosti od mera ležajeva i kreveta.

Predložene su sledeće mere uložaka, nadložaka i pokrivača u skladu sa predloženim merama ležajeva i kreveta.

dužina × širina				
za ležajeve i krevete	mere uložaka i nadložaka	mere pokriva- ča bez punila	mere pokriva- ča sa punilima	mere jastuka uzglavlja
120 × 60	120 × 60	100 × 70 120 × 90	100 × 70 120 × 80	
135 × 65	135 × 65	135 × 100	135 × 100	
190 × 80	190 × 80	195 × 140	190 × 130 190 × 150	
190 × 90	190 × 90	195 × 140	190 × 130 190 × 150	
190 × 140	190 × 140	195 × 210	190 × 190	
190 × 160	190 × 160	195 × 210	190 × 190	
190 × 180	190 × 180	195 × 240	190 × 260	30 × 40
200 × 90	200 × 90	210 × 140	200 × 130 200 × 150	40 × 50
200 × 100	200 × 100	210 × 140	200 × 150	40 × 60
200 × 100	200 × 100	210 × 140	200 × 150	50 × 70
200 × 140	200 × 140	210 × 210	200 × 190	60 × 80
200 × 160	200 × 160	210 × 210	200 × 190	90 × 100
200 × 180	200 × 180	210 × 240	200 × 260	
210 × 100	210 × 100	220 × 140	200 × 150	
210 × 140	210 × 140	220 × 210	200 × 190	
210 × 160	210 × 160	220 × 210	200 × 190	
210 × 180	210 × 180	220 × 240	200 × 260	

Mere pokrivača bez punila (ćebadi) ispod 100 cm × 70 cm i iznad 220 cm × 240 cm i mere pokrivača sa punilima (jorgana) ispod 100 cm × 70 cm i iznad 200 cm × 260 cm mogu se propisati internim stadardom proizvođača ili ugovoriti između zainteresovanih strana.

Dozvoljena odstupanja od propisanih mera dužine ili širine smeju da iznose najviše:

+ 0,0 cm i — 1 cm, za uloške i nadloške čije su dimenzije stabilizirane (npr. jogi, simposan i sl.)

+ 0,0% i — 2% za uloške i nadloške čije dimenzije nisu stabilizirane (dušek i sl.)

+ 1,0% i — 2,5% za pokrivače bez punila (ćebad)

+ 0,0% i — 3,0% za pokrivače sa punilima sa zimskim punjenjem (npr. teži jorgani i sl.)

+ 0,0% i — 2,0% za pokrivače sa punilima sa letnjim punjenjem (npr. lakši jorgani i sl.)

+ 0,0% i — 3,0% za jastuke-uzglavlja.

Mere čaršava su u direktnoj zavisnosti od mera uložaka i nadložaka i predstavljaju mere uložaka i nadložaka uvećane po dužini najmanje 30 cm, a po širini najmanje 40 cm i iznose:

Mere u cm

dužina × širina	
mere uložaka i nadložaka	mere čaršava najmanje
120 × 60 135 × 65	150 × 100 165 × 105
190 × 80 190 × 90	220 × 120 220 × 130
190 × 140 190 × 160	220 × 180 220 × 200
190 × 180 200 × 90	220 × 220 230 × 130
200 × 100 200 × 140	230 × 140 230 × 180
200 × 160 200 × 180	230 × 200 230 × 220
210 × 100 210 × 140	240 × 140 240 × 180
210 × 160 210 × 180	240 × 200 240 × 220

Mere navlaka za pokrivače bez punila (ćebad) i za pokrivače sa punilima (jorgane) identične su sa merama samih pokrivača. Kod navlaka za pokrivače sa punilima mora se uzeti u obzir debljina pokrivača zbog sadržaja punila.

Za slučajeve da se navlake pri pranju i održavanju skupljaju, mera navlaka se pri krojenju i izradi mora uvećati za iznos procenta skupljanja.

Mere čaršava i mere navlaka za pokrivače i jastuke, koje su ispod najmanjih ili iznad najvećih propisanih u napred navedenim tabelama, mogu se propisati internim standardom proizvođača.

Dozvoljeno odstupanje od propisanih mera dužine i širine čaršava sme da iznosi najviše $\pm 2\%$.

Za navlake za pokrivače i jastuke ne propisuju se dozvoljena odstupanja mera iz razloga što njihove mere moraju da budu u skladu sa merama pokrivača i jastuka i propisanim dozvoljenim odstupanjima ovih mera.

U oblasti kućnog nameštaja, pored navedenog za proizvođače tekstilne opreme, od interesa je da se mere stolova usklade sa merama stolnog rublja.

U radnom materijalu predložene su sledeće standardne mere kuhinjskih i trpezarijskih stolova.

Mere u cm

dužina	širina
80	
100	60
120	70
150	80
180	90
200	100
220	

Ove mere odnose se i na stolove koji se mogu rasklapati u stolove većih dimenzija koje takođe moraju da odgovaraju jednoj od navedenih mera. Pojedine vrednosti dužine mogu se proizvoljno kombinovati sa pojedinim vrednostima širine stolova. Mere stolova ispod 80 i iznad 220 cm dužine i ispod 60 i iznad 100 cm širine, propisuju se internim standardom proizvođača.

Mere stolnjaka su u direktnoj zavisnosti od mera stolova i one predstavljaju mere stolova uvećane po dužini najmanje 40 cm, a po širini najmanje 40 cm, uključujući i ukrasne delove u ivicama stolnjaka. Ove mere date su u sledećoj tabeli.

Mere u cm

dužina		širina	
mere za stolove	mere stolnjaka, najmanje	mere za stolove	mere stolnjaka, najmanje
80	120	60	100
100	140	70	110
120	160	80	120
150	190	90	130
180	220	100	140
200	240		
220	260		

Pojedine vrednosti dužine mogu se proizvoljno kombinovati sa pojedinim vrednostima širine.

Mere stolnjaka ispod najmanjih propisanih i iznad najvećih propisanih, proizvođač određuje internim standardom.

Mere nadstolnjaka, salveta i krpa za brisanje proizvođač propisuje internim standardima.

Širina tkanih, pletenih ili na drugi način izrađenih materijala koji se koriste u industriji nameštaja, do danas nisu standardizovane. Ovo pitanje bilo bi od koristi da se izučiti i da se predlože optimalne širine takvih tekstilnih proizvoda koje u najvećem mogućem broju slučajeva treba da zadovolje potrebe i zahteve u industriji nameštaja. Cena tekstilnog materijala u ukupnoj ceni koštanja, npr. jedne fotelje, danas nije mala i interes je i proizvođača nameštaja da se otpadak materijala svede na minimum, a tome može da doprinese i standardizovana širina tkanine, pletenog ili sličnog materijala.

anotacije predloga jugoslovenskih standarda

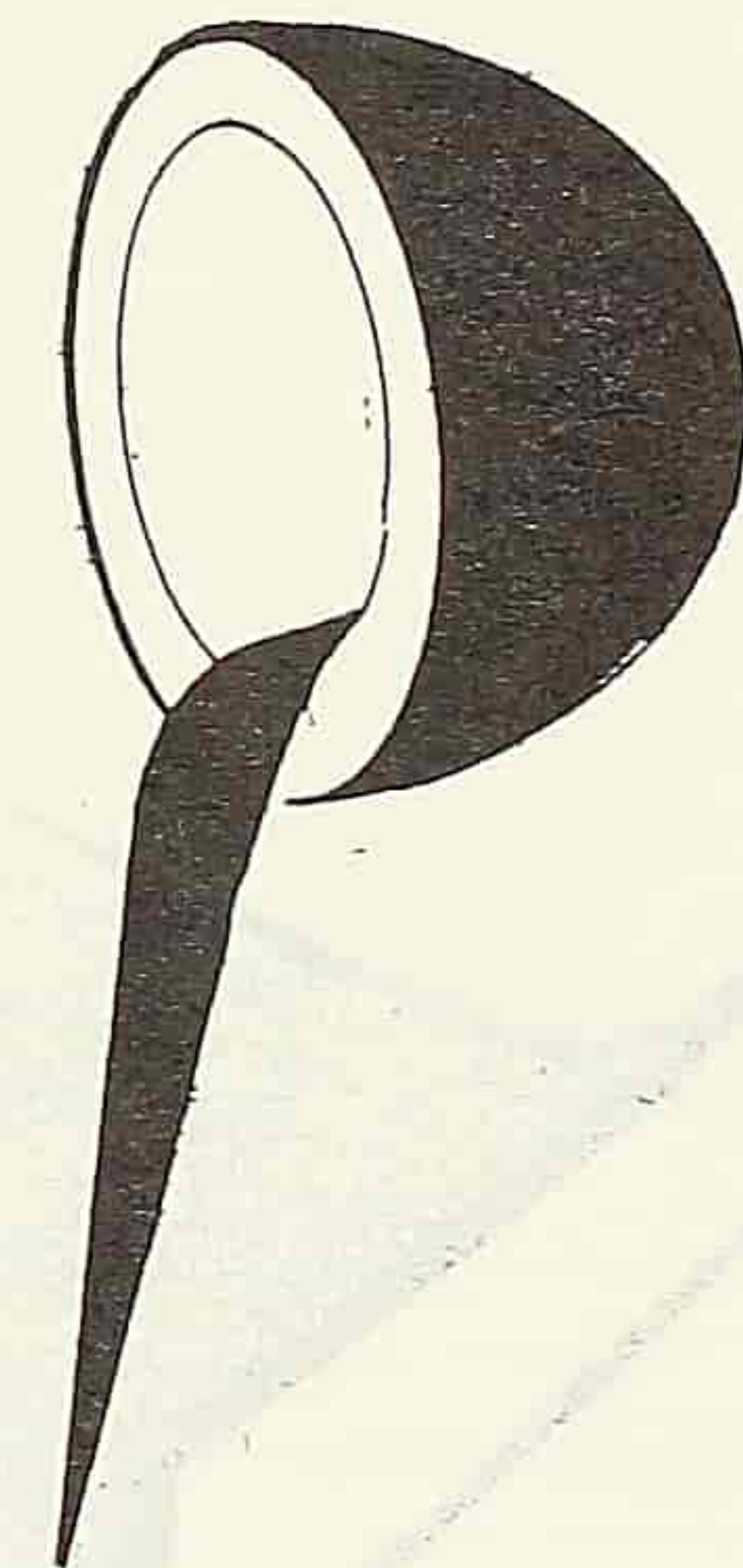
iz oblasti čelika

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. novembar 1975. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi sledećih jugoslovenskih standarda:

- Predlog br. 11510 Čelici otporni na starenje. Tehnički uslovi za izradu i isporuku JUS C.B0.508
- Predlog br. 11511 Kotlovski limovi od nelegiranih i niskolegiranih čelika. Tehnički uslovi za izradu i isporuku .. JUS C.B4.014
- Predlog br. 11512 Čelične trake i limovi, tanki, toplo i hladno valjani od niskougleničnih čelika. Tehnički uslovi za izradu i isporuku JUS C.B4.016
- Predlog br. 11513 Čelične trake i limovi, tanki, hladno valjani. Oblik i mere JUS C.B4.112

Gornje predloge pripremila je stručna komisija sastavljena od predstavnika proizvođača, potrošača i zainteresovanih ustanova. Predlozi su posebno odštampani i dostavljeni zainteresovanim ustanovama. Zainteresovane radne organizacije koje nisu dobile tekst predloga ovih standarda, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju Beograd, p.p. 933, sa zahtevom da im se predlozi naknadno dostave.

iz oblasti aluminijuma i aluminijumskih legura

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. novembar 1975. godine.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog standarda iz oblasti aluminijuma i aluminijumskih legura i to:

- Predlog br. 11514 — Profili, šipke i žica od aluminijumskih legura. Tehnički uslovi za izradu i isporuku JUS C.C3.120

Gornji predlog pripremila je Stručna komisija obrazovana od predstavnika proizvođača, potrošača i zainteresovanih ustanova. Predlog je posebno odštampan i dostavljen zainteresovanim licima. Međutim, ukoliko ima još interesenata koji nisu dobili tekst predloga, oni se mogu obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša 54,) sa zahtevom da im se predlog naknadno dostavi.

Al

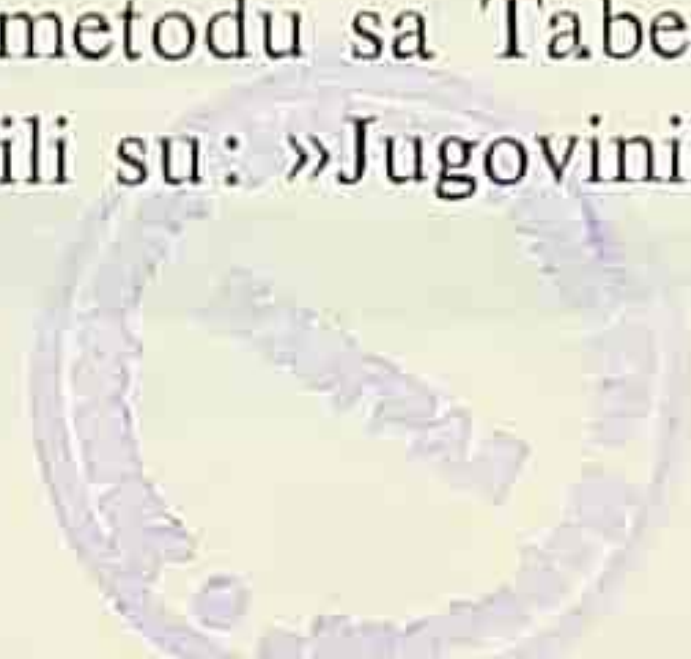
iz oblasti ispitivanja podnih pokrivača iz gume i plastičnih masa

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. novembar 1975.

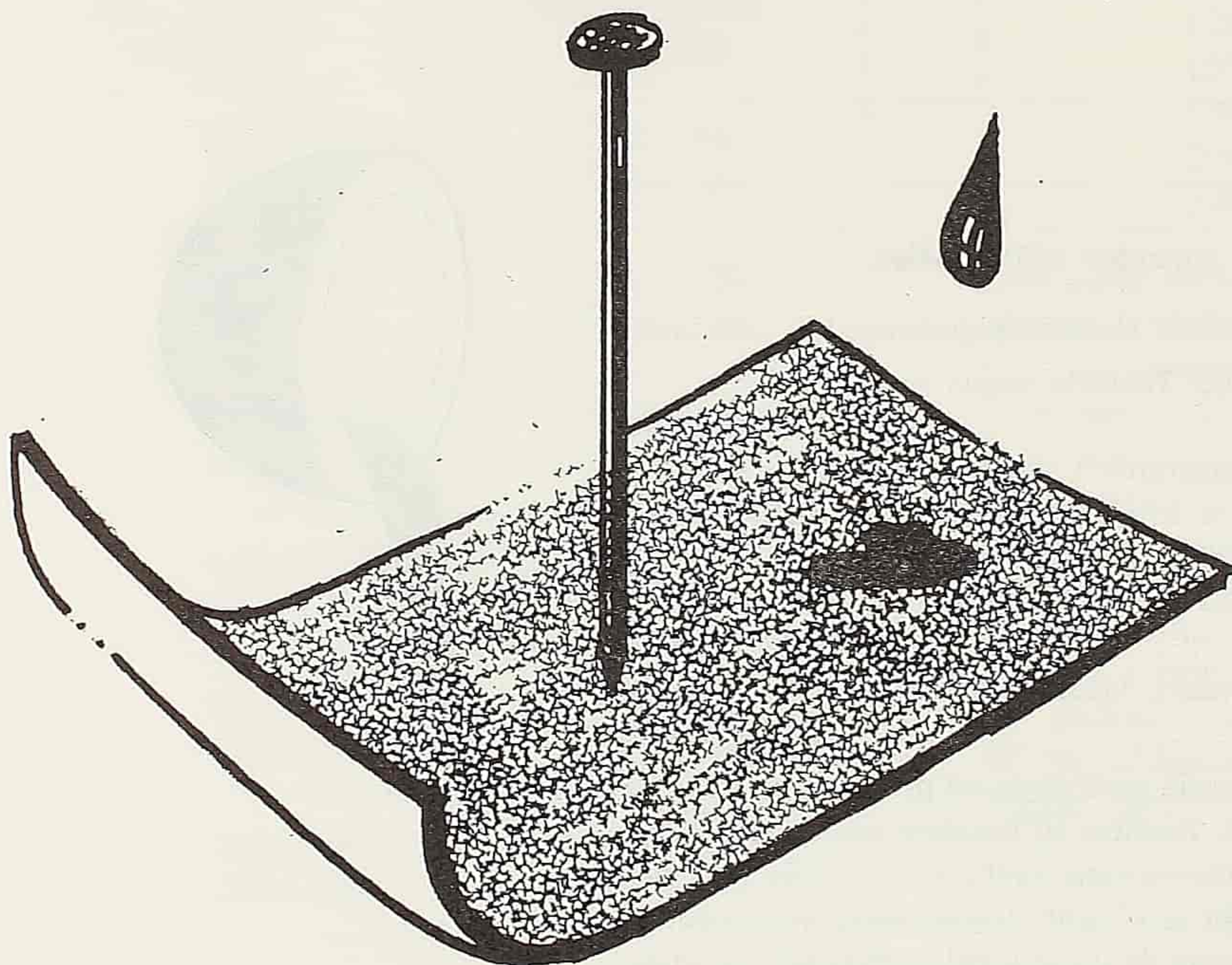
Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog standarda iz oblasti ispitivanja organskih podnih pokrivača.

- Predlog br. 11515 — Podni pokrivači. Metode ispitivanja habanja organskih podnih pokrivača JUS G.S2. 755

Ovaj predlog obuhvata dve metode za ispitivanja habanja: metodu sa Taber abrazorom i metodu po Štutgartu. Nacrte za ove metode izradili su: »Jugovinil« i Institut za građevinarstvo Hrvatske.

Predlozi su posebno umnoženi i dostavljeni na mišljenje i stavljanje primedaba zainteresovanim preduzećima i ustanovama. Interesenti koji nisu dobili gore navedene predloge standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, p.p. 933) sa zahtevom da im se tekst predloga naknadno dostavi.

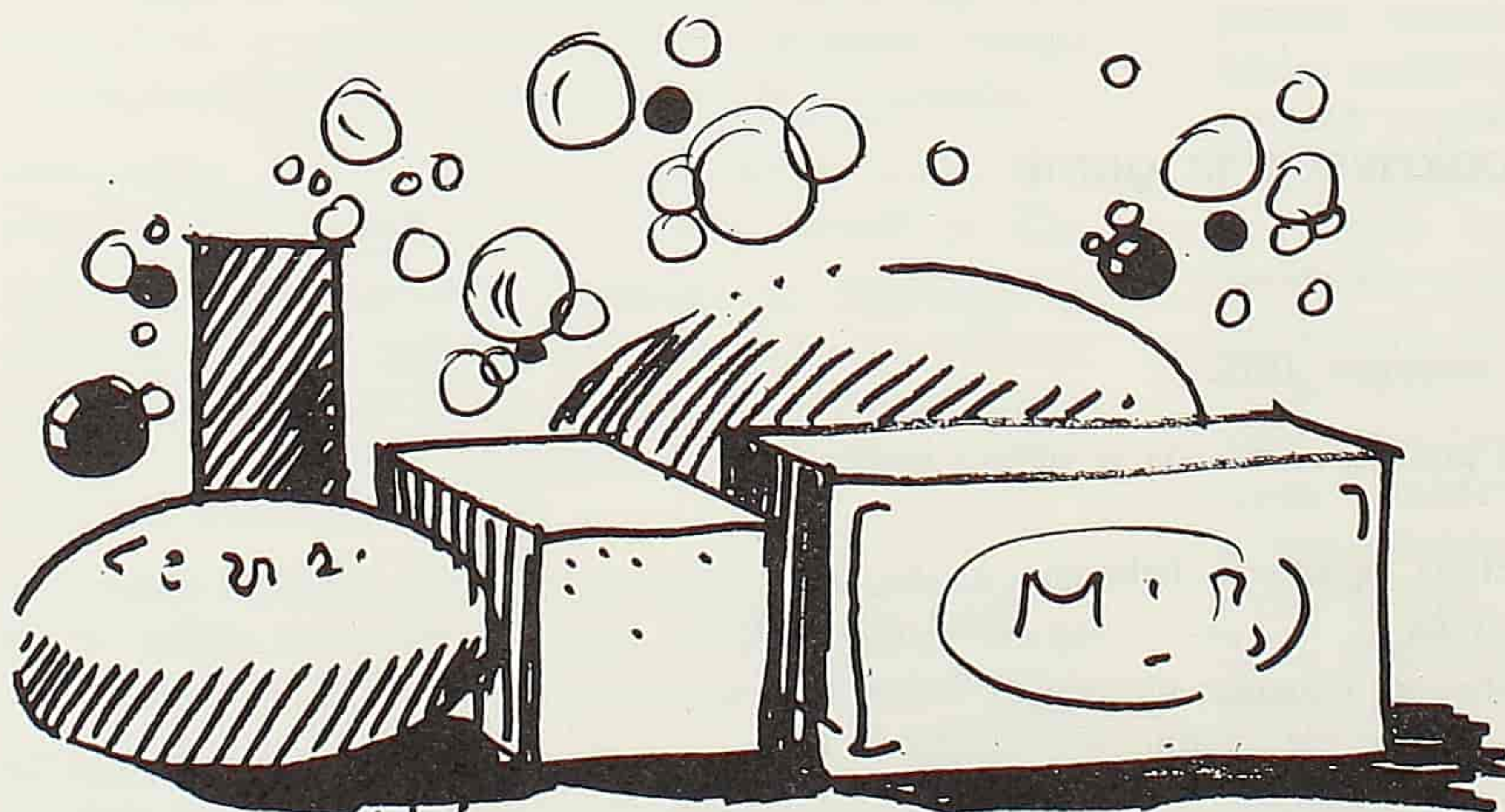

iz oblasti sredstava za pranje - sapuna

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. novembar 1975. godine.

Ovim se stavlja na diskusiju sledeći jugoslovenski standardi za sapune:

Predlog br. 11516 Kalijumov mazivi sapun	JUS H.E2.015
Predlog br. 11517 Sapun za pranje	JUS H.E2.020
Predlog br. 11518 Sapun za pranje sa dodacima	JUS H.E2.021
Predlog br. 11519 Toaletni sapun	JUS H.E2.023
Predlog br. 11520 Toaletni glicerini sapun	JUS H.E2.024
Predlog br. 11521 Laki sapun	JUS H.E2.025
Predlog br. 11522 Tečni sapun	JUS H.E2.028
Predlog br. 11523 Sapuni za brijanje	JUS H.E2.029
Predlog br. 11524 Specijalni sapun za pranje	JUS H.E2.031
Predlog br. 11525 Medicinski sapun	JUS H.E2.032

Nacrte predloga izradio je Jugoslovenski zavod za standardizaciju, Tehnički odbor SIKO-Poslovno udruženje preduzeća sapunsko-kozmetičke industije i proizvođača eteričnih ulja Jugoslavije, a u cilju revizije postojećih standarda i dopune novim standardima.

Revizija predloga standarda odnosi se na sledeće postojeće standarde za sapune: JUS N.E2.015, H.E2.020, H.E2.021, H.E2.023, H.E2.024, H.E2.025, H.E2.028, H.E2.029, H.E2.030 i H.E2.032.

Predlozi su umnoženi i dostavljeni zainteresovanim preduzećima, organizacijama i ustanovama.

Zainteresovane radne organizacije i ustanove koje nisu dobile tekstove ovih predloga, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša 54 (p.p.933) sa zahtevom da im se predlozi naknadno dostave.

iz oblasti spojnih elemenata

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je **1. novembar 1975. godine.**

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 11526	Metrički navoj s trouglastim ISO-profilom. Presek jezgra, ispitni presek i ugao zavojnice za navoje sa krupnim i sitnim korakom, nazivnih prečnika od 1 do 250 mm	JUS M.BO.014
Predlog br. 11527	Trapezni metrički ISO-navoj. Profili navoja	JUS M.BO.060
Predlog br. 11528	„ Pregled prečnika i koraka	JUS M.BO.061
Predlog br. 11529	„ Nazivne mere	JUS M.BO.062
Predlog br. 11530	„ Osnovi sistema tolerancija	JUS M.BO.065
Predlog br. 11531	„ Granične mere za unutarnji navoj nazivnog prečnika od 8 do 100 mm	JUS M.BO.066
Predlog br. 11532	„ Granične mere za unutarnji navoj nazivnog prečnika od 105 do 300 mm	JUS M.BO.067
Predlog br. 11533	„ Granične mere za spoljni navoj nazivnog prečnika od 8 do 100 mm	JUS M.BO.068
Predlog br. 11534	„ Granične mere za spoljni navoj nazivnog prečnika od 105 do 300 mm	JUS M.BO.069

Zainteresovane radne organizacije koje nisu dobile tekstove ovih predloga standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, p.p. 933, sa zahtevom da im se predlozi (pojedini ili svi) dostave radi stavljanja eventualnih primedbi, izmena ili dopuna.

Navedene predloge izradio je ovaj Zavod na bazi međunarodne ISO-dokumentacije ISO/DIS 2901 do 2904, a na predlog nadležne Stručne komisije.

Zahtevi za slanje predloga mogu se dostaviti najkasnije do 1. septembra 1975. godine.

iz oblasti vodovodne armature

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je **1. novembar 1975. godine.**

Ovim se stavlja na diskusiju sledeći predlog jugoslovenskog standarda:

Predlog br. 11535 Ventil za redukciju vodenog pritiska NP 40 N/cm² JUS M.C5.252

Predlog, koji je izradilo preduzeće »Borac« — Beograd, ul. Svetozara Markovića 87, dostavljen je izvesnom broju preduzeća proizvođača i potrošača.

Zainteresovane radne organizacije, koje nisu dobile tekst ovog predloga standarda, mogu ga dobiti ako se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša br. 54, p.p. 933, najkasnije do 1. oktobra 1975. godine.

iz oblasti kontinuiranog transporta

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. novembar 1975. godine

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti kontinuiranog transporta, i to:

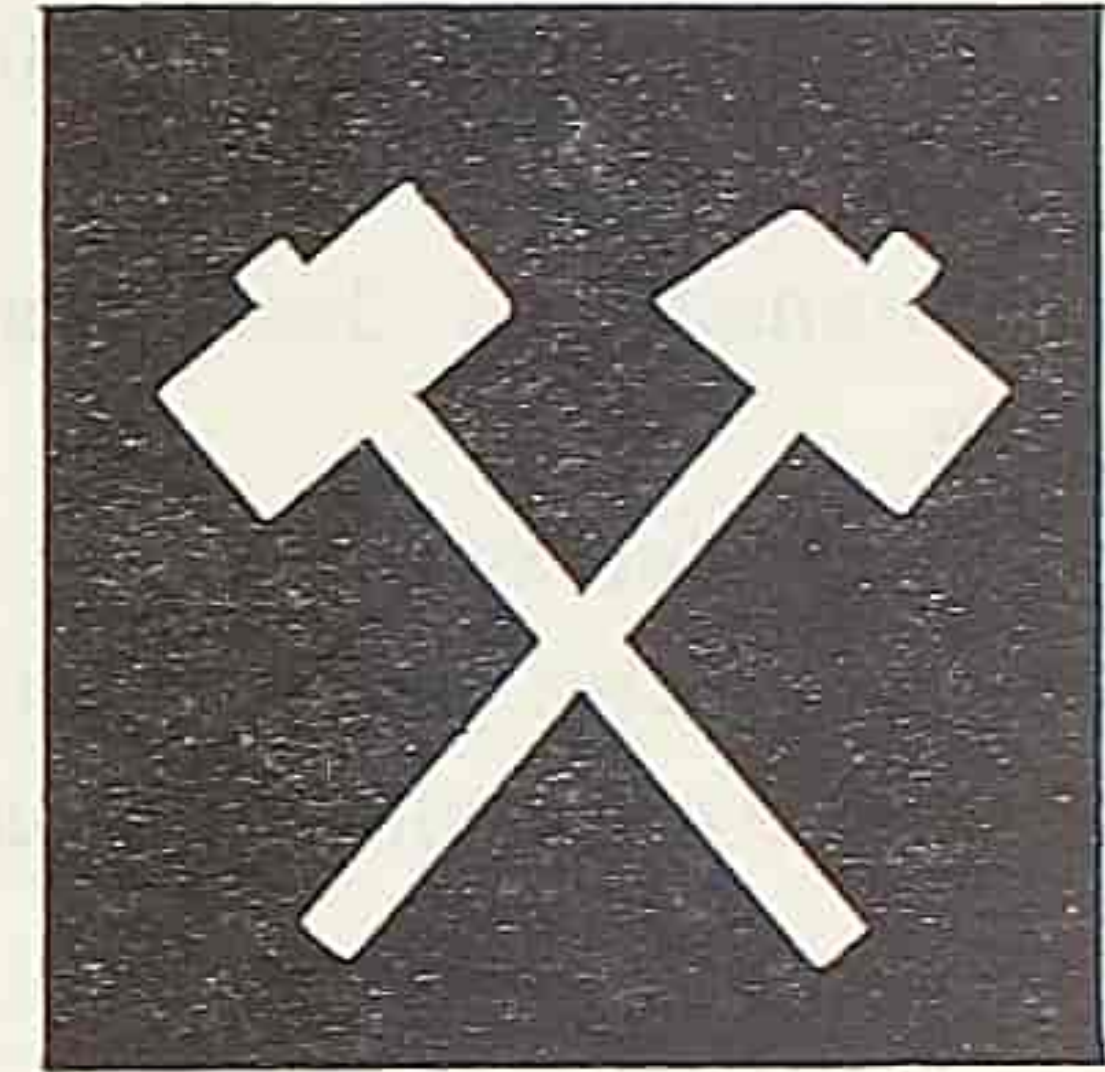
Predlog br. 11536 Kontinuirani transport. Pokretni i prenosni (portabl) transporteri. Osnovne karakteristikeJUS M.D2.081

Predlog br. 11553 Kontinuirani transport. Cevovodi za pneumatski transport. Dimenzije krivine (kolena) JUS M.D2.152

Predlozi standarda izrađeni su na osnovu međunarodnih standarda ISO 2046, i ISO 3284, izdanje 1974. godine.

Predlozi standarda umnoženi su i dostavljeni zainteresovanim radnim organizacijama.

Interesenti koji nisu dobili ove predloge standarda mogu da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša 54, 11001/933) sa zahtevom da im se materijal dostavi.

iz oblasti drumskih vozila

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. novembar 1975. godine.

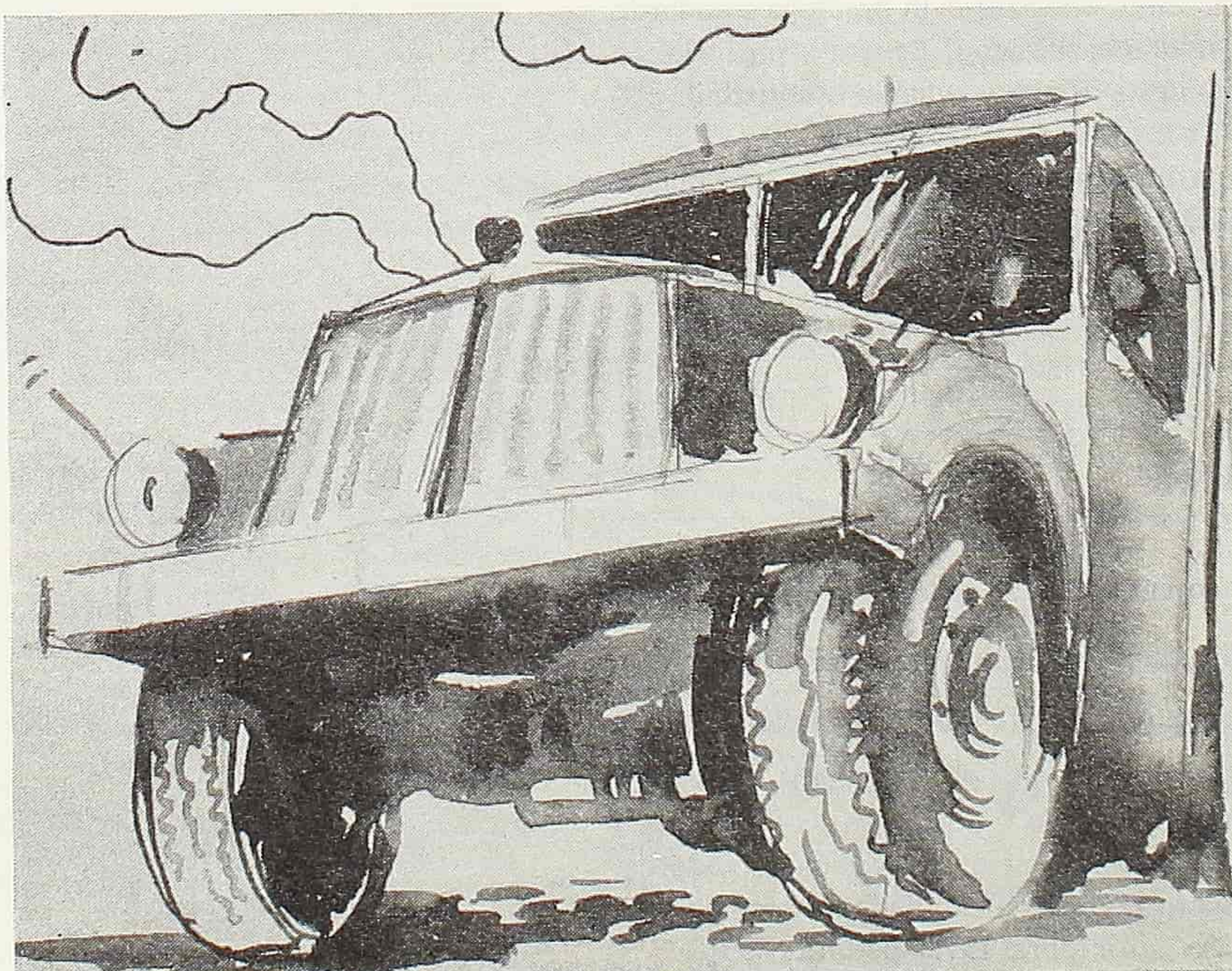
Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog jugoslovenskog standarda:

Predlog br. 11537 — Drumaska vozila. Uređaj za merenje kapaciteta izduvnih gasova dizel motora u radu na ustaljenom režimuJUS M.NO.302

Gornji predlog primila je stručna komisija obrazovana od predstavnika svih zainteresovanih.

Predlog je posebno odštampan i dostavljen zainteresovanima.

Međutim, ukoliko ima još interesenata koji nisu dobili tekst predloga, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, p.p. 933, sa zahtevom da im se predlozi naknadno dostave.

iz oblasti električnih instalacija u zgradama

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je **1. novembar 1975. godine.**

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi standarda:

Predlog br. 11538 Električna postrojenja u stambenim zgradama.
Planiranje i izvođenje **JUS N.B3.010**

Predlog br. 11539 Električna postrojenja u stambenim zgradama.
Izvodi za svetlo, sklopke, priključnice, antenske
priključnice i priključnice za aparate **JUS N.B3.020**

Predlozi standarda su urađeni u okviru Tehničkog odbora TO 64 JEK-a (Električne instalacije u zgradama).

Zainteresovane radne organizacije koje nisu dobile tekst predloga ovih standarda, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, 11000 Beograd, Cara Uroša 54, p.p. 933, sa zahtevom da im se predlog dostavi.

iz oblasti elektroenergetskih kablova

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je **1. novembar 1975. godine.**

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog standarda:

Predlog br. 11540 Elektroenergetika. Dozvoljeno strujno opterećenje
kablova sa izolacijom od impregniranog papira
i metalnim plaštom za napone do 60 kV **JUS N.C5.026**

Predlog standarda je urađen u okviru Tehničkog odbora TO 20 JEK-a (Električni kablovi).

Zainteresovane radne organizacije koje nisu dobile tekst predloga ovog standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša br. 54, p.p. 933, sa zahtevom da im se predlog dostavi.

iz oblasti suzbijanja radio-smetnji

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je **1. novembar 1975. godine.**

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog jugoslovenskog standarda iz oblasti suzbijanja radio-smetnji:

Predlog br. 11541 — Postupak za izdavanje RSO atesta **JUS N.NO.910**

Predlog je urađen na bazi IEC — CISPR dokumentacije, posebno umnožen i dostavljen zainteresovanim organizacijama radi mišljenja i stavljanja primedaba.

Preduzeća, ustanove, institucije i drugi zainteresovani, koji nisu dobili ovaj predlog, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, p.p. 933) sa zahtevom da im se tekst predloga naknadno dostavi.

iz oblasti građevinarstva

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je **1. novembar 1975. godine.**

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 11542 Kartonske cevi za primenu u građevinarstvu kao
oplata. Ispitivanje modula elastičnosti **JUS U.N2.301**

Predlog br. 11543 Kartonske cevi za primenu u građevinarstvu kao
oplata. Ispitivanje na temeni pritisak **JUS U.N2.302**

Predlog br. 11544 Kartonske cevi za primenu u građevinarstvu kao oplata. Ispitivanje cevi na savijanje JUS U.N2.303

Predlog br. 11545 Završni radovi u građevinarstvu. Tehnički uslovi za gipsarske radove JUS U.F2.019

Predlog standarda su pripremili JGH — Zagreb i P.U. Zavrai — Beograd.

Materijali nacrti predloga umnoženi su i dostavljeni na rasmatranje zainteresovanim preduzećima i ustanovama.

Zainteresovane radne organizacije koje nisu dobile tekst predloga ovih standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju — Beograd, p.p. 933, sa zahtevom da im se tekst predloga naknadno dostavi.

iz oblasti aerosol-ambalaže

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. novembar 1975. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi standarda:

Predlog br. 11546 Ispitivanje aerosol-ambalaže. Određivanje otpornosti prema unutrašnjem pritisku JUS Z.M9.013

Predlog br. 11547 Ispitivanje aerosol-ambalaže. Metode ispitivanja kvaliteta unutrašnjeg laka JUS Z.M9.014

Nacrte predloga standarda izradilo je preduzeće »TOP« iz Zagreba. Nacrti su razmatrani na sastanku Stručne komisije za aerosole, u kojoj su učestvovali predstavnici: »Alkaloida« — Skopje, »Balkana« — Beograd, »Galenike« — Zemun, Metalografičkog kombinata — Rijeka, »NEVE« — Zagreb, »Saponije« — Osijek, »TOP-a« — Zagreb i »TUBE« — Ljubljana i »Zlatoroga« — Maribor.

Predlozi su posebno umnoženi i dostavljeni na mišljenje i stavljanje primedaba zainteresovanim preduzećima i ustanovama.

Interesenti koji nisu dobili gore navedene predloge standarda, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, p.p. 933) sa zahtevom da im se tekstovi predloga naknadno dostave.

iz oblasti industrijskih dizalica

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. novembar 1975. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 11551 Industrijske dizalice. Smernice za sastavljanje uputstava za rukovanje i održavanje dizalica .. JUS M.D1.003

Predlog br. 11552 Industrijske dizalice. Traženje i davanje podataka pri poručivanju dizalica. Uputstva JUS M.D1.004

Predlog standarda je dao LITOSTROJ — Ljubljana. Definitivan tekst je urađen na XVII zasedanju stručne komisije za industrijske dizalice u Ljubljani.

Predlozi standarda su umnoženi i razaslani zainteresovanim preduzećima i ustanovama.

Interesenti koji nisu dobili ove predloge mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša 54, p.p. 933, sa zahtevom da im se naknadno dostave.

iz oblasti veštačkih đubriva

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. novembar 1975. godine.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog Jugoslovenskog standarda:

Predlog br. 11575 Veštačka đubriva. Uzimanje uzoraka čvrstih veštačkih đubriva JUS H.B4.070

Predlog standarda izradila je grupa stručnjaka iz komisije za standardizaciju pri Poslovnom udruženju proizvođača veštačkih đubriva »Agrohemija« iz Beograda. Napred navedeni predlog standarda je umnožen i dostavljen svim zainteresovanim laboratorijama, institutima, proizvođačkim i potrošačkim organizacijama i pojedincima na mišljenje.

Interesenti koji predlog nisu dobili mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša br. 54, p.p. 933, sa zahtevom da im se isti naknadno dostavi.

iz oblasti elektro-energetskih kablova

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. decembar 1975. godine.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog standarda:

Predlog br. 11583 Elektroenergetika. Ispitivanje kablova sa izolacijom od etilenpropilen gume i plaštom na bazi termoplastičnih i termoelastičnih masa, za napon od 1 do 35 kV **JUS N.C5.245**

Predlog standarda je urađen u okviru Tehničkog odbora TO 20 JEK-a (Električni kablovi).

Zainteresovane radne organizacije koje nisu dobile tekst predloga ovih standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, 11000 Beograd, Cara Uroša 54, p.p. 933, sa zahtevom da im se predlog dostavi.

iz oblasti ispitivanja sredstava za gašenje požara

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. novembar 1975. godine.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog Jugoslovenskog standarda:

Predlog br. 11574 Sredstva za gašenje požara. Prah za gašenje požara na bazi natrijumbikarbonata **JUS Z.C5.100**

Predlog standarda izradila je grupa stručnjaka hemijske laboratorije Fabrike sode iz Lukavca na čelu sa Gordanom Mikić, dipl. ing.

Napred navedeni predlog standarda je umnožen i dostavljen svim zainteresovanim laboratorijama, institutima, proizvođačkim i potrošačkim organizacijama i pojedincima na mišljenje.

Interesenti koji predlog nisu dobili mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša br. 54. p.p. 933, sa zahtevom da im se isti naknadno dostavi.

iz oblasti označavanja stezaljki i drugih znakova za raspoznavanje

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. novembar 1975. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti označavanja stezaljki i drugih znakova za raspoznavanje:

Predlog br. 11568 Raspoznavanje stezaljki aparata i osnovna pravila za jedinstveni sistem označavanja stezaljki upotrebom slovno-brojčanih oznaka **JUS N.KO.003**

Predlog br. 11569 Standardni smer gibanja upravljačkih komandi električnih aparata **JUS N.KO.004**

Predlog br. 11570 Označavanje izoliranih vodiča **JUS N.CO.002**

Predlog br. 11571 Označavanje izoliranih i golih vodiča pomoću boje **JUS N.CO.003**

Predloge je izradio Tehnički odbor 16 — Označavanje stezaljki i drugi znaci za raspoznavanje — Jugoslovenskog elektrotehničkog komiteta.

Zainteresovani koji nisu dobili ove predloge, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, p.p. 933, sa zahtevom da im se dostave.

iz oblasti navoja za sijalična grla

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. novembar 1975. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti sijaličnih grla:

- Predlog br. 11565** Okrugao profil navoja za sijalično grlo E 14 i E 27 sa prstenom za nošenje senila JUS N.E3.045
- Predlog br. 11566** Granična merila »ide« i »ne ide« za okrugao profil navoja prstena za nošenje senila sijaličnih grla E 14 i E 27 JUS N.E3.046
- Predlog br. 11567** Granična merila »ide« i »ne ide« za okrugao profil navoja sijaličnih grla E 14 i E 27 sa prstenom za nošenje senila JUS N.E3.047

Predloge je izradio Tehnički odbor 23 — Instalacioni pribor — Jugoslovenskog elektrotehničkog komiteta u saradnji sa Jugoslovenskim zavodom za standardizaciju, Beograd.

Zainteresovani koji nisu dobili ove predloge, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, p.p. 933, sa zahtevom da im se dostave.

iz oblasti opreme za elektroenergetske nadzemne vodove

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. novembar 1975. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju revizije predloga jugoslovenskih standarda iz oblasti opreme za elektroenergetske nadzemne vodove:

- Predlog br. 11560** Izolatori za nadzemne vodove. Visokonaponski potporni izolatori D JUS N.F1.105
- Predlog br. 11561** „ Visokonaponski potporni izolatori N JUS N.F1.301
- Predlog br. 11562** „ Zatezni valjkasti izolatori Z JUS N.F1.306
- Predlog br. 11563** Nosači izolatora za nadzemne vodove. Pravi nosači izolatora za napone ispod 1 kV JUS N.F1.601
- Predlog br. 11564** Savijeni nosači izolatora za napone ispod 1 kV JUS N.F1.602

Predloge za reviziju standarda izradio je Tehnički odbor 36 — Izolatori — Jugoslovenskog elektrotehničkog komiteta u saradnji sa Jugelom i Jugoslovenskim zavodom za standardizaciju.

Zainteresovani koji nisu dobili ove predloge, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, p.p. 933, sa zahtevom da im se dostave.

iz oblasti instalacionog pribora za elektrotehniku

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. novembar 1975. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti elektroinstalacionog pribora:

- Predlog br. 11554** Instalacioni prekidači. Strujni zaštitni prekidači. Tehnički uslovi i ispitivanja JUS N.E3.360

- Predlog br. 11555 Instalacioni prekidači. Vijčane priključne stezaljke.
Glavne mere. JUS N.E3.355
- Predlog br. 11556 Instalacioni prekidači. Čauraste priključne stezaljke. Glavne mere JUS N.E3.356
- Predlog br. 11557 Sedlaste priključne stezaljke. Glavne mere JUS N.E3.357
- Predlog br. 11558 Priključne stezaljke za kableske stopice i sabirnice JUS N.E3.358
- Predlog br. 11559 Priključne stezaljke sa ogrtačem. Glavne mere JUS N.E3.359

Predloge je izradio Tehnički odbor 23 — Instalacioni pribor — Jugoslovenskog elektrotehničkog komiteta u saradnji sa Jugoslovenskim zavodom za standardizaciju. Zainteresovani koji nisu dobili ove predloge, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, p.p. 933, sa zahtevom da im se dostave.

iz oblasti sijalica za železnička vozila

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. novembar 1975. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti sijalica za železnička vozila:

- Predlog br. 11572 Sijalice za opštu upotrebu. Sijalice za železnička vozila. Tehnički uslovi i ispitivanja. JUS N.L1. 005
- Predlog br. 11573 Sijalice za opštu upotrebu. Sijalice za železnička vozila, oblika kugle. Glavne mere i karakteristike JUS N.L1.320

Predloge je izradio Tehnički odbor 34 — Sijalice i pribor — Jugoslovenskog elektrotehničkog komiteta u saradnji sa Jugoslovenskim zavodom za standardizaciju. Zainteresovani koji nisu dobili ove predloge, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, p.p. 933, sa zahtevom da im se dostave.

iz oblasti poljoprivredno-prehrambene industrije

Metode ispitivanja

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. januar 1976. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti poljoprivredno-prehrambene industrije. Metode ispitivanja:

- Predlog br. 11576 Proizvodi od voća i povrća. Metoda određivanja kalaja JUS E.H8.017
- Predlog br. 11577 Stono grožđe. Uputstvo za skladištenje u hladnom JUS E.H8.018
- Predlog br. 11578 Mrkva. Uputstvo za skladištenje JUS E.H8.019
- Predlog br. 11579 Kupus. Uputstvo za skladištenje JUS E.H8.020
- Predlog br. 11580 Skrob i štirak. Određivanje vlage JUS E.L8.001
- Predlog br. 11581 Skrob (skrob i štirak). Proizvodi i sporedni proizvodi od skroba. Rečnik JUS E.L2.002
- Predlog br. 11582 Skrob i štirak. Određivanje vlage, metodom sušenja u sušnici JUS E.L8.002

Predlozi su urađeni u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju na osnovu preporuka i standarda Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO. Predlozi su posebno štampani i poslani zainteresovanim preduzećima, ustanovama i organizacijama radi eventualnih primedaba.

Zainteresovani koji nisu dobili ove predloge, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, p.p. 933, sa zahtevom da im se dostave.

anotacije predloga pravilnika i tehničkih propisa

iz oblasti tehničkih normativa i zaštite na radu
pri upotrebi ventilacionih cevi od plastičnih materijala
u rudnicima sa podzemnom eksploatacijom

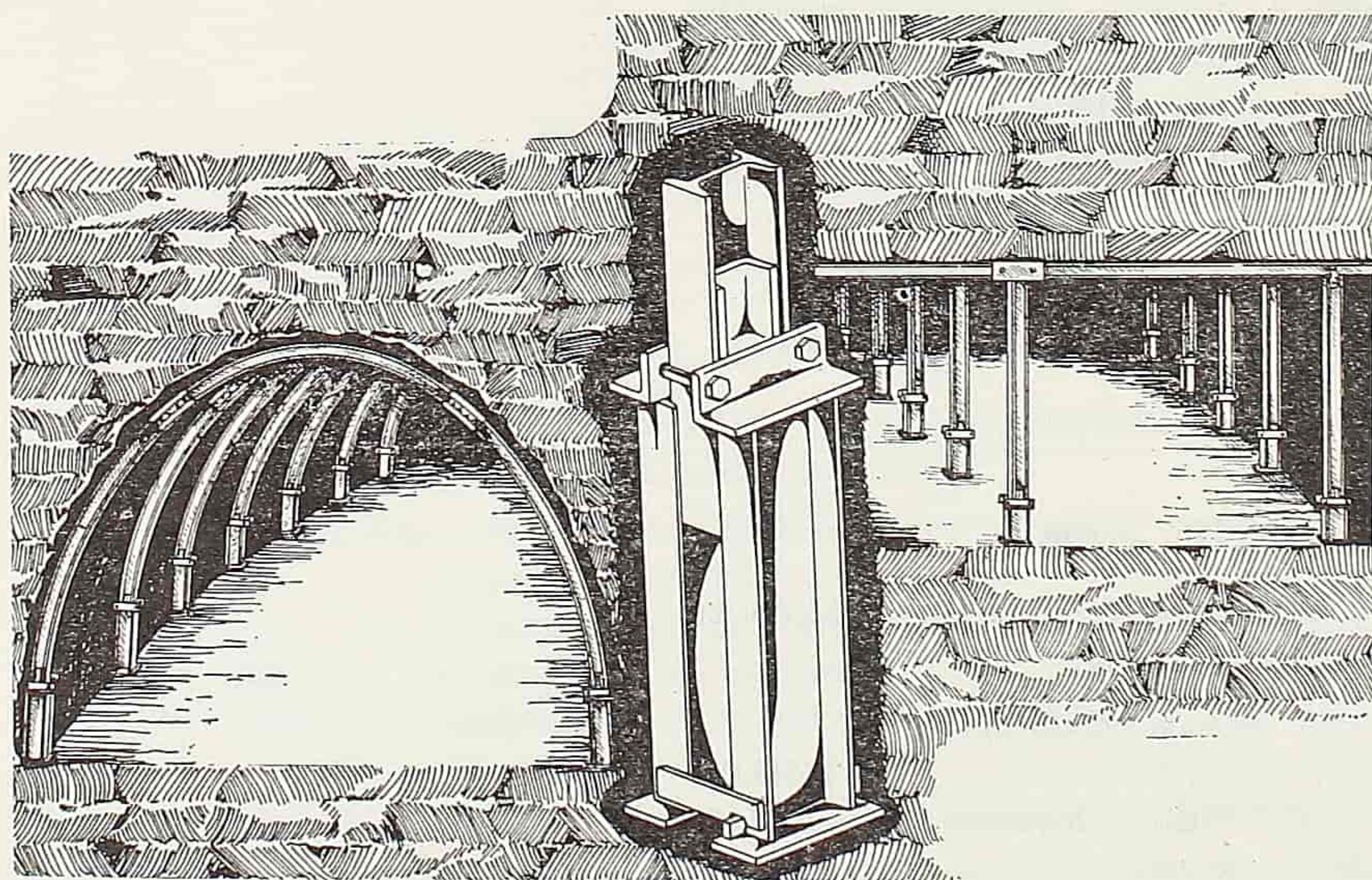
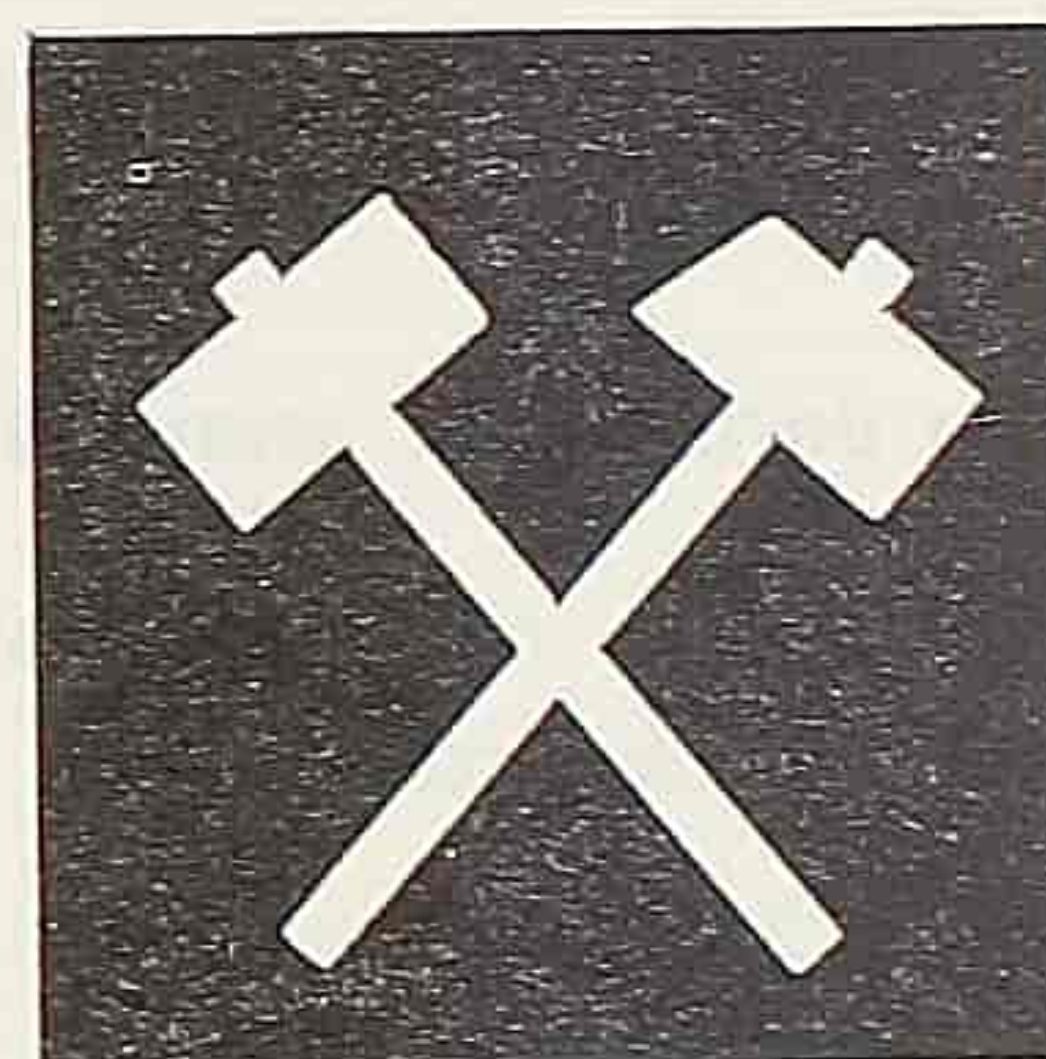
Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. oktobar 1975. godine.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju nacrt sledećeg pravilnika.

Pravilnik br. 11548 — Propisi o tehničkim normativima, i o zaštiti na radu pri upotrebi ventilacionih cevi od plastičnih materijala u rudnicima sa podzemnom eksploatacijom.

Predlog nacrt, koji je izradio Jugoslovenski zavod za standardizaciju, dostavljen je izvesnom broju radnih organizacija, saveznih i republičkih institucija na razmatranje i stavljanje eventualnih primedaba i predloga za dopunu.

Zainteresovane organizacije mogu ovaj materijal dobiti ako se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju Beograd, Cara Uroša 54, p.p. 933, najkasnije do 15 jula.

iz oblasti tehničkih normativa i zaštitnih mera
i uslova za projektovanje, izgradnju i eksploataciju
postrojenja za pripremu mineralnih sirovina —
— ruda obojenih metala

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. novembar 1975. godine.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju nacrt sledećeg pravilnika:

Predlog br. 11549 — Pravilnik o tehničkim normativima i zaštitnim merama i uslovima za projektovanje, izgradnju i eksploataciju postrojenja za pripremu mineralnih sirovina — ruda obojenih metala.

Predlog nacрта pravilnika, koji je izradio Komitet za pripremu mineralnih sirovina Saveza inženjera i tehničara rudarske, geološke i metalurške struke Jugoslavije, dostavljen je izvesnom broju radnih organizacija i saveznih i republičkih institucija na razmatranje i stavljanje eventualnih primedaba i predloga za dopunu. Zainteresovane organizacije mogu ovaj materijal dobiti ako se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju Beograd, Cara Uroša 54, p.p. 933, najkasnije do 15 jula.

iz oblasti atestiranja i načina označavanja proizvoda na kojima su radio-smetnje otklonjene i uslova za registraciju laboratorija

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. novembar 1975. godine.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog sledećeg pravilnika:

Predlog br. 11550 — Pravilnik o atestiranju i načinu označavanja proizvoda na kojima su radio-smetnje otklonjene, i uslovima za registraciju laboratorija.

Predlog pravilnika izradio je Odbor JEK-a TO-CISPR.

Predlog je posebno umnožen i dostavljen zainteresovanim organizacijama radi mišljenja i stavljanja primedaba.

Preduzeća, ustanove, institucije i drugi zainteresovani, koji nisu dobili ovaj predlog, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, p.p. 933, sa zahtevom da im se tekst predloga naknadno dostavi.

objavljeni jugoslovenski standardi

Službeni list SFRJ br. 2/75 od 10. 1. 1975.

JUS B.C1.012 — Cementi	
„ Način pakovanja, isporuke, smeštaja. Uzimanje uzoraka i dokazivanja kvaliteta cementa	17,00
JUS B.C8.027 — „ Određivanje toplote hidratacije cementa metodom termos-boce	23,00
JUS B.C8.028 — „ Određivanje toplote hidratacije portland-cementa i cementa sa dodacima metodom rastvaranja	38,00
JUS U.E4.014 — „ Tehnički uslovi za izradu asfaltnih betona	59,00
JUS B.C4.024 — Azbest-cementni proizvodi	
Azbest-cementne rebraste nesimetrične ploče. Mere, uslovi kvaliteta, metode ispitivanja, označavanje i uslovi isporuke ..	20,00
JUS B.C4.061 — Cevi za spoljnu kanalizaciju	
Cevi za spoljnu kanalizaciju. Mere, uslovi kvaliteta, metode ispitivanja, označavanje i uslovi isporuke	23,00

Navedeni standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. marta 1975. godine.

međunarodna
standardizacija

pozivamo sve naše čitaoce, saradnike iz oblasti
standardizacije, stručnjake svih grana privrede

na saradnju u našem
biltenu »standardizacija«

dopise, članke, pitanja, mišljenja i predloge slati
na adresu izdavača.

Redakcija

primljena dokumentacija

Ovaj pregled sadrži predloge međunarodnih standarda, usvojene međunarodne standarde i drugu važniju dokumentaciju koju je Jugoslovenski zavod za standardizaciju primio od Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

Preporučuje se zainteresovanim da koriste ovu dokumentaciju uvidom u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, ili putem izrade kopija, a po posebnom traženju, uz obavezu plaćanja troškova reprodukcije.

dokumentacija ISO

ISO/TC 2 — Vijci, navrtke i pribor

Predlog međunarodnog standarda:

- br. 3800/ I »Navojni elementi za pričvršćivanje. Ispitivanje zamornom aksijalnim opterećenjem« (Rok za primedbe 1975—11—01)

ISO/TC 3 — Tolerancije

Međunarodni standardi:

- br. 370 »Tolerisane dimenzije. Pretvaranje tolerisanih mera iz inč-sistema u metrički i obrnuto«
br. 1119 »Nizovi ugla konusa i koničnosti«

ISO/TC 8 — Brodogradnja

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 3715 »Brodogradnja. Brodske elise. Rečnik«
br. 3796 »Brodogradnja. Slobodni otvori u okvirima spoljašnjih vrata« (Rok za primedbe 1975—11—01)

ISO/TC 10 — Tehnički crteži

Predlog međunarodnog standarda:

- br. 3766 »Crteži u građevinarstvu. Simboli za armirani beton« (Rok za primedbe 1975—11—01)

ISO/TC 17 — Čelik

Međunarodni standardi:

- br. 2604/I »Proizvodi od čelika za sudove pod pritiskom. Uslovi kvaliteta. Deo I: Otkovci«

- br. 2604/II »Proizvodi od čelika za sudove pod pritiskom. Uslovi kvaliteta. Deo II: Bešavne cevi«

- br. 2604/III »Proizvodi od čelika za sudove pod pritiskom. Uslovi kvaliteta. Deo III: Cevi zavarene električnim otporom ili indukcijom«

- br. 2604/IV »Proizvodi od čelika za sudove pod pritiskom. Uslovi kvaliteta. Deo IV: Limovi«

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 83 »Ispitivanje žilavosti čelika po Šarpiju (I-zarez)«
br. 1111/II »Hladno valjani crni i beli lim. Deo II: Koturovi traka za sečenje u table«
br. 8763 »Vučeni čelici. Makroskopske metode za određivanje sadržaja nemetalnih inkluzija« (Rok za primedbe 1975—11—01)

ISO/TC 18 — Cink i cinkove legure

Međunarodni standardi:

- br. 713 »Cink. Određivanje sadržaja olova i kadmijuma. Polarografska metoda«
br. 715 »Cink. Određivanje sadržaja olova. Polarografska metoda«
br. 1055 »Cink i cinkove legure. Određivanje sadržaja gvožđa. Spektrofotometrijska metoda«

ISO/TC 20 — Aero i kosmonautika

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 2651 »Ispitivanje radne sredine za vazduhoplovnu opremu. Deo 2.1: Temperatura, pritisak i vlažnost«
- br. 3161.2 »Navoj UNJ sa kontrolisanim poluprečnikom zaobljen u korenu navoja, za primenu u vazduhoplovstvu. Serija u inčima«
(Rok za primedbe 1975—11—01)

ISO/TC 22 — Drumska vozila

Međunarodni standard:

- br. 3267 »Motorna vozila. Čistači farova«

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 1186 »Drumska vozila. Pritisci u vodovima kočnica i sposobnosti kočenja«
- br. 3784 »Drumska vozila. Merenje brzine udara pri ispitivanjima sudara«
- br. 3808/I »Drumska vozila. Neblindirani električni provodnici za visoki napon. Deo I: Dimenzije, opšti tehnički uslovi i metode ispitivanja«
- br. 3832 »Putnička vozila. Metode merenja referentne zapremine prtljažnika«
- br. 3929 »Drumska vozila. Određivanje ugljenmonoksida u emisiji izduvnih gasova od motora u radu na praznom hodu«
- br. 3930 »Drumska vozila. Oprema za analizu ugljenmonoksida. Tehnički uslovi«
(Rok za primedbe 1975—11—01)

ISO/TC 29 — Sitan alat

Međunarodni standard:

- br. 3314 »Mašinski nasadni razvrtač sa konusnom rupom 1 : 30«

ISO/TC 34 — Poljoprivredni prehrambeni proizvodi

Predlog međunarodnog standarda:

- br. 3811 »Meso i proizvodi od mesa. Dokazivanje i određivanje broja bakterija—Coli i Escherichia Coli (Referentna metoda)«
(Rok za primedbe 1975 — 11—01)

ISO/TC 35 — Boje i lakovi

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 591 »Titan-dioksid za boje«
- br. 3905 »Boje i lakovi. Određivanje koeficijenta kontrastnosti (sposobnosti maskiranja) polazeći od određenog površinskog stepena iskorišćenja boje (randmana) i koristeći crne i bele karte«
- br. 3906 »Boje i lakovi. Određivanje koeficijenta kontrastnosti (sposobnosti maskiranja) polazeći od određenog površinskog stepena iskorišćenja boje (randmana) koristeći poliestarski film«
(Rok za primedbe 1975 — 11—01)

ISO/TC 36 — Kinematografija

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 25 »Kinematografija. Upotreba kamere za kinematografski film od 16 mm. Specifikacije«
- br. 2966.2 »Kinematografija. Kinematografski film 16/8 S (1—3) i (1—4). Dimenzije sečenja i perforiranja«
(Rok za primedbe 1975 — 11—01)

ISO/TC 38 — Tekstil

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 3759 »Tekstil. Priprema, označavanje i merenje epruveta, tkanina i odeće za određivanje dimenzionalnih promena«
- br. 3801 »Vunene tkanine. Određivanje mase po jedinici dužine i po jedinici površine«
(Rok za primedbe 1975 — 11—01)

ISO/TC 39 — Mašine alatke

Međunarodni standard:

- br. 3190 »Uslovi ispitivanja bušilica ili koordinatnih bušilica sa jednim vretenom ili sa revolver glavom. Ispitivanje tačnosti«

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 3686 »Uslovi ispitivanja koordinatnih bušilica za struganje i bušenje rupa, sa revolver glavom ili sa jednim vretenom, sa stolom stalne visine. a vertikalnim vretenom. Ispitivanje tačnosti«
(Rok za primedbe 1975 — 11—01)

- ISO/TC 41 — Remenice i remenje (uključivši klinasto remenje)**
Međunarodni standard:
br. 252 »Transportne trake. Minimalni zahtevi kod adhezije slojeva i metode ispitivanja«
- ISO/TC 44 — Zavarivanje**
Međunarodni standardi:
br. 544 »Elektrode za ručno elektrolučno zavarivanje i metali za gasno zavarivanje. Prečnici i tolerancije«
br. 545 »Šipke metala za dodavanje (koje nisu vučene ili istiskivane) za zavarivanje. Dužine i tolerancije«
br. 546 »Vučene ili istiskivane šipke metala za dodavanje, za zavarivanje, koje se isporučuju prave. Dužine i tolerancije«
br. 636 »Šipke metala za dodavanje za gasno zavarivanje od mekih čelika i niskolegiranih čelika visoke čvrstoće. Označavanje«
br. 637 »Šipke metala za dodavanje za gasno zavarivanje od mekih čelika i niskolegiranih čelika visoke čvrstoće. Određivanje mehaničkih karakteristika materijala šava«
br. 688 »Šipke metala za dodavanje za tvrdo zavarivanje. Određivanje karakteristika stopljenog metala šava«
br. 698 »Šipka metala za dodavanje za tvrdo zavarivanje. Određivanje konvencionalne jačine spoja na čeliku, livenom gvožđu i drugim metalima«
Predlog međunarodnog standarda:
br. 3777 »Praktična uputstva za radiografsko ispitivanje šavova dobijenih tačkastim zavarivanjem kod aluminijuma i njegovih legura«
(Rok za primedbe 1975—11—01)
- ISO/TC 45 — Elastomeri i proizvodi na bazi elastomera**
Međunarodni standardi:
br. 1396 »Vulkanizovane i nevulkanizovane elise na bazi kaučuka. Određivanje sadržaja bakra. Fotometrijska metoda sa cinkdietilditiokarbamatom«
br. 1397 »Smese na bazi kaučuka. Određivanje sadržaja mangana. Fotometrijska metoda sa natrijum-perjodatom«
br. 1400 »Vulkanizovana guma velike tvrdoće (85 do 100 po međunarodnom stepenu tvrdoće IRHD). Određivanje tvrdoće«
br. 1655 »Kaučuk i lateks kaučuka. Određivanje sadržaja mangana. Fotometrijska metoda sa kalijum-perjodatom«
br. 1818 »Vulkanizovana guma male tvrdoće (10 do 35 po međunarodnom stepenu tvrdoće IRHD). Određivanje tvrdoće«
br. 2000 »Prirodan kaučuk (NR). Specifikacije«
br. 2475 »Hloropren kaučuk (CR) za opštu upotrebu. Test receptur i metode ispitivanja«
br. 2781 »Vulkanizovana guma. Određivanje gustoće«
br. 2929 »Gumena creva za utovar goriva u vozilima«
Predlog međunarodnog standarda:
br. 3302.2 »Guma. Tolerancije mera presovanih i brizganih proizvoda od pune gume«
(Rok za primedbe 1975—11—01)
- ISO/TC 54 — Etarska ulja**
Predlog međunarodnog standarda:
br. 3809 »Etarsko ulje limeta (citrus aurantifolia) dobijeno ceđenjem«
(Rok za primedbe 1975—11—01)
- ISO/TC 57 — Metrologija i karakteristika površina**
Međunarodni standard:
br. 2632/I »Uzorci za upoređivanje hrpavosti. Deo I: Strugani, brušeni, bušeni, glodani i rendisani«
- ISO/TC 60 — Zupčanci**
Međunarodni standard:
br. 2490 »Zupčanci. Nazivne mere glodala za izradu zupčanika metodom relativnog kotrljanja, sa aksijalnim žljebom za klin (modul 1 do 20)«
- ISO/TC 61 — Plastične mase**
Predlog međunarodnog standarda:
br. 3721 »Tvrde plastične mase sa celijama. Klasifikacija i označavanje«
(Rok za primedbe 1975—11—01)
- ISO/TC 69 — Primena statističkih metoda**
Međunarodni standard:
br. 3207 »Statistička obrada podataka. Određivanje intervala statističke tolerancije«

ISO/TC 70 — Motori sa unutrašnjim sagorevanjem

Međunarodni standard:

br. 3046/I »Bokser-motori sa unutrašnjim sagorevanjem. Normalni uslovi za deklarisanje snage i potrošnje goriva i ulja za podmazivanje«

ISO/TC 72 — Tekstilne mašine i pomoćni uređaji

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3799 »Tekstilne mašine i pomoćni uređaji. Hidraulični uljni fitinzi za tekstilne mašine«
(Rok za primedbe 1975—11—01)**ISO/TC 79 — Laki metali i njihove legure**

Međunarodni standard:

br. 2931 »Anodna oksidacija aluminijuma i njegovih legura. Određivanje kvaliteta zaptivanja anodnog sloja merenjem admitance i impedance«

ISO/TC 80 — Boje za upozorenje

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3864 »Sigurnosne boje i znaci«
(Rok za primedbe 1975—11—01)**ISO/TC 95 — Kancelarijske mašine**

Predlog međunarodnog standarda:

br. 1091 »Pisaće mašine. Raspored dirki za pisanje i funkcionalnih dirki na pisaćim mašinama«
(Rok za primedbe 1975—11—01)**ISO/TC 112 — Tehnologija vakuuma**

Predlog međunarodnog standarda:

br. 2861/II »Tehnologija vakuuma. Brzo rastavljive spojnice sa navojem. Dimenzije. Deo II«
(Rok za primedbe 1975—11—01)**ISO/TC 113 — Merenje protoka tečnosti u otvorenim kanalima**

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3716 »Merenje protoka tečnosti u otvorenim kanalima. Tehnički uslovi funkcionisanja i karakteristika uređaja za uzimanje uzoraka, radi određivanja sedimenata u rastvoru«

ISO/TC 114 — Časovničarstvo

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 3764 »Instrumenti za merenje vremena. Prečnici kutija časovnika«

br. 3765

»Instrumenti za merenje vremena. Kutije za ručne časovnike. Dimenzije elemenata za priključivanje narukvice i kaiševa«
(Rok za primedbe 1975—11—01)**ISO/TC 122 — Ambalaža**

Međunarodni standard:

br. 3394 »Dimenzije nesavitljive pravougaone ambalaže. Transportna ambalaža sa dvostrukom pregradom«

ISO/TC 127 — Mašine za zemljane radove

Međunarodni standard:

br. 3449 »Mašine za zemljane radove. Konstrukcije delova za zaštitu od prevrtanja na nagibima. Laboratorijska ispitivanja i kriterijumi za performansu«

br. 3450

»Samohodne mašine za zemljane radove. Kriterijum za minimalnu performansu kočnih sistema«

ISO/TC 130 — Tehnologija grafičke industrije

Međunarodni standard:

br. 2834 »Štamparske boje. Pripremanje standardnih štamparskih otisaka za određivanje otpornosti prema fizičkim i hemijskim sredstvima«

ISO/TC 132 — Ferolegure

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3713 »Ferolegure. Uzimanje uzoraka i priprema uzoraka. Opšta pravila«
(Rok za primedbe 1975—11—01)**ISO/TC 137 — Sistemi veličina, označavanja i obeležavanje obuće**

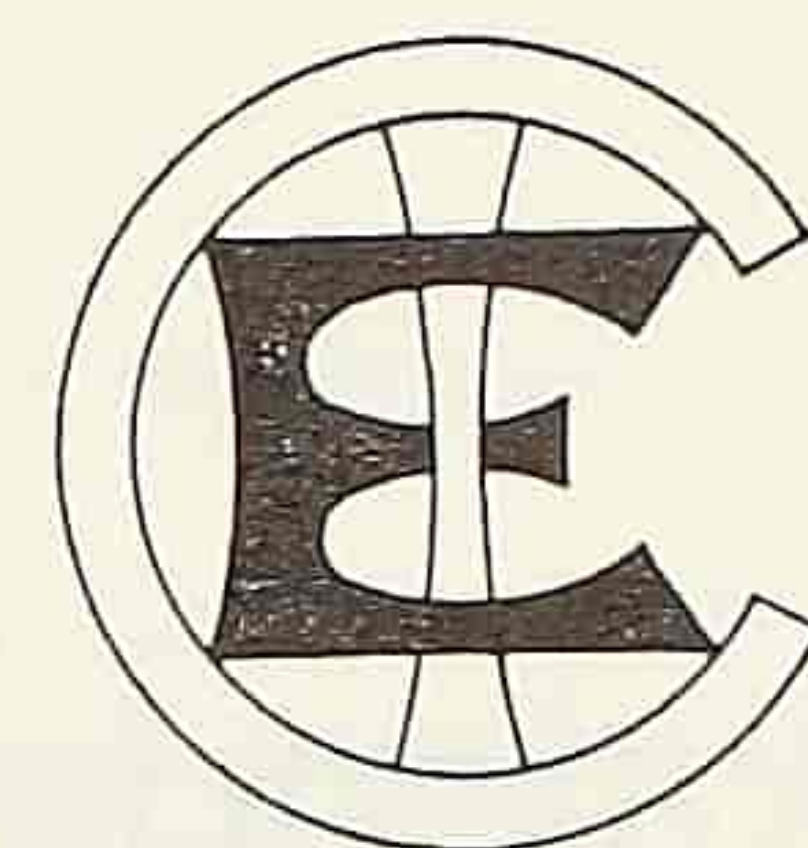
Predlog međunarodnog standarda:

br. 3844 »Veličine obuće. Metode označavanja«
(Rok za primedbe 1975—11—01)**ISO/TC 138 — Cevi i fitinzi od plastičnih masa za transport fluida**

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3633 »Cevi i fitinzi od polivinilhlorida (PVC) za odvodne sisteme unutar zgrada. Specifikacije«
(Rok za primedbe 1975—11—01)

dokumentacija IEC

- IEC/TC 8 — Standardni naponi struje i frekvencije**
IEC publikacija 38: Standardni naponi. Peto izdanje 1975. godine. Cena: 16 šv. fr.
- IEC/TC 17 — Prekidači i kontroleri**
IEC publikacija 439—2: Niskonaponski uređaji za upravljanje i prekidanje, fabričke izrade. — Posebni uslovi za gotove sabirnice. Prvo izdanje 1975. godine. Cena: 18 šv. fr.
- IEC/TC 23 — Instalacioni pribor**
IEC publikacija 238 (drugo izdanje, 1975) i CEE publikacija 3 (treće izdanje, 1975): Edisonova grla za sijalice. Cena: 69 šv. fr. Izveštaj sa sastanka potkomiteta 23A sa sastanka u Ljubljani, održanog od 18. do 22. novembra 1974. godine.
- IEC/TC 40 — Kondenzatori i otpornici za elektronske uređaje**
IEC publikacija 361 c; Treća dopuna publikacije 361 (1971): Nepromenljivi tantalni kondenzatori sa tečnim ili čvrstim elektrolitom sekcija tri: Dimenzije i detaljna specifikacija. Izdanje 1975. g. Cena: 27. šv. fr.
- IEC/TC 61 — Bezbednost električnih naprava za domaćinstvo**
Dokument 61 (Centralni biro) 103 — Nacrt. Dodatak B: Elektronska kola, publikacija 335—1 IEC: Bezbednost električnih naprava za domaćinstvo i sličnih aparata. Deo I: Opšti tehnički uslovi. Upućeno na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 31. oktobar 1975. god.
- IEC/TC 63 — Izolacioni sistemi**
IEC publikacija 505: Uputstvo za procenu istovetnosti izolacionih sistema električnih uređaja. Prvo izdanje 1975. godine. Cena: 61.50 šv. fr.
- IEC/CISPR — Radiofrekventne smetnje**
IEC publikacija 3: Specifikacija mernih uređaja CISPR za frekventni opseg 10 KHz do 150 KHz. Prvo izdanje 1975. godine. Cena: 41,50 šv. fr.
- IEC/CISPR — Radiofrekventne smetnje od motornih vozila**
Publikacija 12: Granične vrednosti i metode merenja karakteristika radio smetnji nastalih od sistema paljenja motornih vozila i drugih uređaja. Prvo izdanje 1975. godine. Cena: 41,50 šv. fr.

kalendar zasedanja

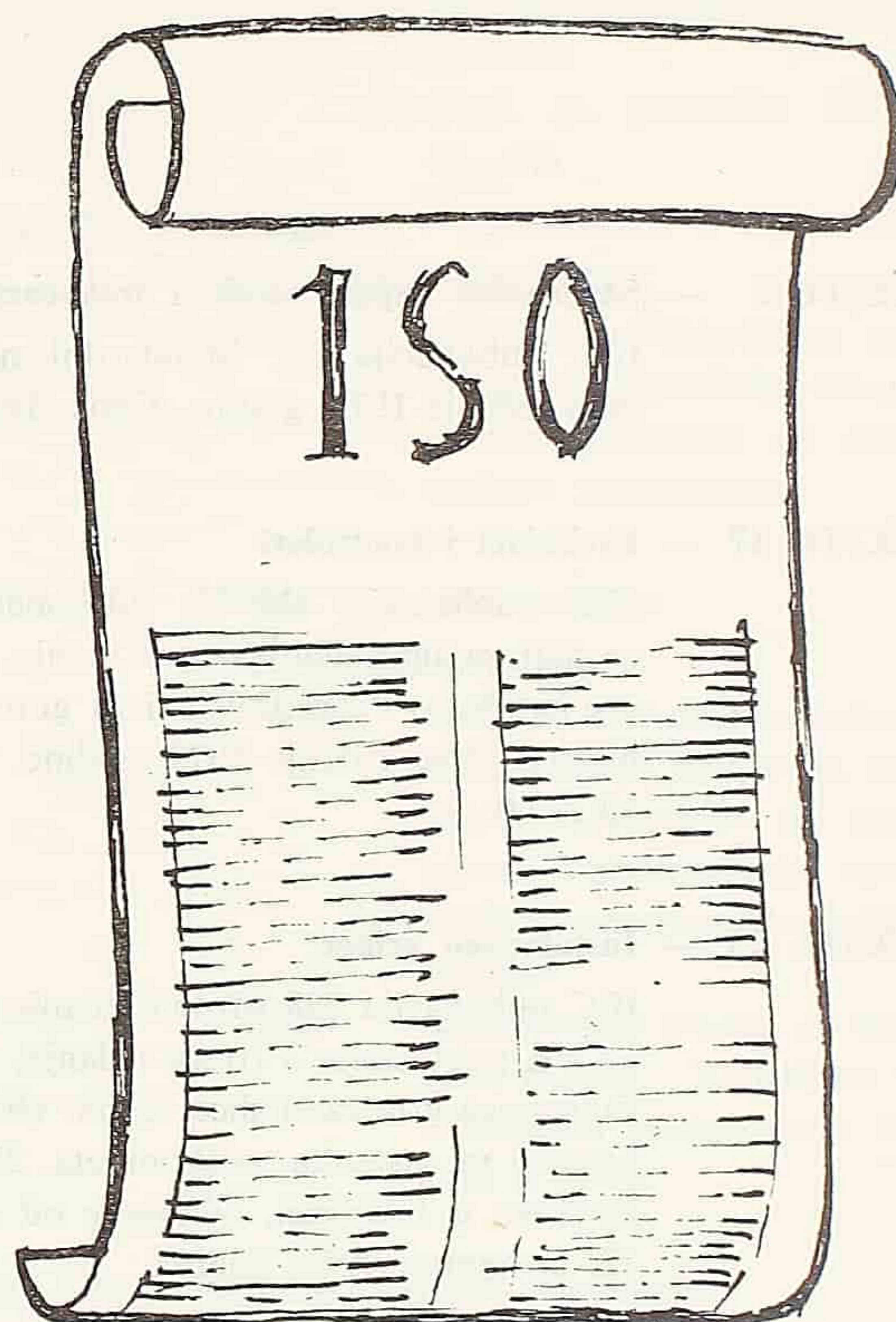
Kalendar zasedanja tehničkih komiteta, potkomiteta i drugih organa međunarodnih organizacija: Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

U ovoj rubrici objavljujemo nova sazvana i planirana zasedanja, prema informacijama iz Biltena ISO i Biltena IEC koja u prethodnim biltenima „Standardizacija“ nisu objavljena.

Planirana zasedanja označena su znakom*. Datumi i mesta ovih zasedanja biće naknadno definitivno određeni.

Zainteresovana preduzeća, organizacije i ustanove, koji žele da na svoj teret pošalju svoje stručnjake na neko od ovih zasedanja treba da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd), Cara Uroša br. 54 radi dobijanja potrebnih objašnjenja i uputstava.

Za ušesće na zasedanju ISO i IEC potrebno je pismeno ovlašćenje Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, pošto je JZS u tim organizacijama učlanjen u ime naše zemlje.

ISO

1975

Septembar

1— 2	Stokholm	ISO/TC 59/SC 11	Zgradarstvo. Oprema za kuhinju
8	Holandija	*ISO/TC 108	Mehanički udari i vibracije
8—11	Holandija	*ISO/TC 108/SC 2	Mehanički udari i vibracije. Merenje i određivanje mehaničkih udara i vibracije koji se odnose na mašine, drumska vozila i konstrukcije
8—9	Stokholm	*ISO/TC 123/SC 2	Klizna ležišta. Materijali i maziva, njihove osobine i karakteristike i metode ispitivanja
8—10	Stokholm	*ISO/TC 79/SC 2	Laki metali i njihove legure. Anodni aluminijum
8—12	Vašington	*ISO/TC 6/SC 5	Papir, karton i celulozna pulpa. Metode ispitivanja i tehnički uslovi pulpe.
9—11	Stokholm	*ISO/TC 123	Klizna ležišta
15—17	SSSR	*ISO/TC 104/SC 1	Konteneri za transport robe. Dimenzije, tehnički uslovi i ispitivanje. Konteneri za opštu upotrebu, serije 1 i 2
15—17	Soutempton	*ISO/TC 108/SC 4	Mehanički udari i vibracije. Izlaganje čoveka mehaničkim vibracijama i udarima
16—18	Ženeva	ISO/Savet	Savet
19—20	SSSR	*ISO/TC 104/SC 3	Konteneri za transport robe. Dimenzije, tehnički uslovi i ispitivanje. Konteneri serije 3
20—27	Punjočuzo	*ISO/TC 61	Plastične mase
22—23	Cirih	*ISO/TC 35/SC 10	Boje i lakovi. Metode ispitivanja veziva za boje
22—23	Pariz	*ISO/TC 155/SC 3	Nikal i niklove legure. Metode analize za rafinisani nikel

22—24	Stokholm	*ISO/TC 95/SC 17	Kancelarijske mašine. »Kreditne karte« i identifikacije karte
22—26	Beč	*ISO/TC 69	Primena statističkih metoda
22—26	Beč	*ISO/TC 69/SC 1	Primena statističkih metoda. Terminologija i simboli
22—26	Beč	*ISO/TC 69/SC 2	Primena statističkih metoda. Interpretacija statističkih podataka
22—26	Beč	*ISO/TC 69/SC 4	Primena statističkih metoda. Statistička kontrola kvaliteta
22—26	Rotterdam	*ISO/TC 121	Oprema za anesteziju i aparati za disanje za medicinsku upotrebu
22—26	Rotterdam	*ISO/TC 121/SC 1	Oprema za anesteziju i aparati za disanje za medicinsku upotrebu. Spojnice za aparate za anesteziju
22—26	Rotterdam	*ISO/TC 121/SC 2	Oprema za anesteziju i aparati za disanje za medicinsku upotrebu. Endotrahealne tube i drugi pribori
22—26	Rotterdam	*ISO/TC 121/SC 3	Oprema za anesteziju i aparati za disanje za medicinsku upotrebu. Aparati za udisanje
22—26	Rotterdam	*ISO/TC 121/SC 4	Oprema za anesteziju i aparati za disanje za medicinsku upotrebu. Terminologija
22—26	Rotterdam	*ISO/TC 121/SC 5	Oprema za anesteziju i aparati za disanje za medicinsku upotrebu. Držači i nosači za medicinsku opremu
23—24	Cirih	*ISO/TC 35/SC 1	Boje i lakovi. Terminologija
24—25	Cirih	*ISO/TC 35/SC 9	Boje i lakovi. Opšte metode i ispitivanja boja i lakova
24—26	Volsend	ISO/TC 8/SC 15	Brodogradnja. Primena kompjutera u brodogradnji
24—26	Milano	*ISO/TC 83/SC 3	Gimnastičke sprave i sportska oprema. Vezovi za smučke
25—26	Pariz	*ISO/TC 155/SC 1	Nikal i niklove legure. Rafinisani nikal
	Evropa	*ISO/TC 17/SC 2	Čelik. Klasifikacija i označavanje čelika
	Evropa	*ISO/TC 17/SC 8	Čelik. Dimenzije vruće valjanih čeličnih profila.
	Madrid	*ISO/TC 20/SC 10	Aero i kosmonautika. Cevi, cevne spojke i odgovarajuće zaptivke za vazduhoplove
	SAD	*ISO/TC 22/SC 6	Drumska vozila. Težine i dimenzije
	Italija	*ISO/TC 22/SC 20	Drumska vozila. Označavanje vozila
		*ISO/TC 28/SC 1	Nafta i proizvodi nafte. Terminologija
		*ISO/TC 39/SC 2	Mašine alatke. Uslovi ispitivanja
	SSSR	*ISO/TC 67/SC 7	Materijal i oprema za industriju nafte i prirodnog gasa
		*ISO/TC 123/SC 4	Cevi za brušenje od aluminijumskih legura
	SSSR	*ISO/TC 132/SC 1	Klizna ležišta. Metode proračuna kliznih ležišta
	Sitl	*ISO/TC 139	Ferolegure. Uzimanje uzoraka
		*ISO/TC 142/SC 1	Furnirske ploče (šper ploče)
	Sitl	*ISO/TC 151	Oprema za prečišćavanje vazduha i gasova. Otprašivači i prečistači
			Ploče iverice
Septembar/Oktobar			
29—3	Krakov	*ISO/TC 119/SC 4	Materijali i proizvodi metalurgije praha. Metode uzimanja uzoraka i ispitivanja tvrdih metala
	London	*ISO/TC 47/SC 10	Hemija. Fluoridi i njihova jedinjenja.
III Kvartal			
	Berlin	*ISO/TC 47/SC 12	Hemija. Halogenski derivati ugljovodonika i opšte metode. Amini.
		*ISO/TC 85/SC 4	Nuklearna energija. Radioizotopi
		*ISO/TC 145/SC 1	Grafički simboli. Simboli za javne informacije
Oktobar			
2—3	Krakov	ISO/TC 119/SC 2	Materijali i proizvodi metalurgije praha. Metode uzimanja uzoraka i ispitivanja praha (uključujući praškove za tvrde materijale)
2—3	Beč	*ISO/TC 152/SC 3	Gips. Konstruktivne komponente na bazi gipsa
6	Berlin	*ISO/TC 126/SC 1	Duvan i duvanski proizvodi. Fizička i dimenzionalna ispitivanja

6—10	London	*ISO/TC 92	Ispitivanje protivpožarne otpornosti građevinskog materijala
7—10	Budimpešta	*ISO/TC 5/SC 1	Metalne cevi i fitinzi. Gasne i druge čelične cevi
9—10	Stokholm	*ISO/TC 95/SC 9	Kancelarijske mašine. Prezentiranje dokumenta, razmaci između redova i praznine između znakova
9—10	Berlin	*ISO/TC 126	Duvan i duvanski proizvodi
9—18	Kuala Lumpur	*ISO/TC 45	Elastomeri i proizvodi na bazi elastomera
13—14	Berlin	*ISO/TC 22/SC 3	Drumska vozila. Električne veze
13—17	Vašington	*ISO/TC 97/SC 6	Računske mašine i obrada informacija. Prenosanje podataka na daljinu
14—16	London	*ISO/TC 17/SC 9	Čelik. Pokalaisani limovi
20—21	Brisel	ISO/TC 14	Krajevi vratila
20—21	Bern	*ISO/TC 95/SC 6	Kancelarijske mašine. Mašine za obradu pošte i druge specijalne mašine
20—21	Stokholm	*ISO/TC 119/SC 1	Materijali i proizvodi metalurgije praha. Terminologija
20—22	Sitl	*ISO/TC 20/SC 4	Aero i kosmonautika. Vijčana roba za letilice
21—22	Brisel	ISO/TC 16	Klinovi i žljebovi
21—22	Portugal	*ISO/TC 52/SC 3	Hermetičke limenke za životne namirnice. Limenke za ribu
21—23	Berlin	*ISO/TC 30/SC 7	Merenje protoka tečnosti u zatvorenim kanalima. Merač protoka
21—23	Lenjingrad	*ISO/TC 59/SC 1	Zgradarstvo. Modularna koordinacija
22—24	Pariz	*ISO/TC 47/SC 7	Hemija. Aluminijum-oksidi. Kriolit. Aluminijum-fluorid
23—24	Sitl	*ISO/TC 20/SC 2	Natrijum-fluorid
23—24	Pariz	*ISO/TC 68/SC 3	Aero i kosmonautika. Zakovice za avijaciju
27—29	Budimpešta	*ISO/TC 29	Standardizacija u oblasti bankarstva. Terminologija
27—31	Vašington	*ISO/TC 97/SC 14	Sitan alat
28—29		*ISO/TC 22/SC 4	Računske mašine i obrada informacija. Predstavljanje elemenata podataka
28—29	Frankfurt	ISO/TC 48/SC 2	Drumska vozila. Karavani i lake prikolice
30	Frankfurt	ISO/TC 48/SC 1	Laboratorijsko stakleno posuđe i aparati. Opšte laboratorijsko stakleno posuđe (izuzev mernih aparata)
	Helsinki	*ISO/TC 6/SC 3	Laboratorijsko stakleno posuđe i aparati. Volumetrijsko stakleno posuđe
	Helsinki	*ISO/TC 6/SC 6	Papir, karton i celulozna pulpa. Dimenzije
	Madrid	*ISO/TC 8/SC 2	Papir, karton i celulozna pulpa. Papir za poštanska dokumenta
		*ISO/TC 22/SC 11	Brodogradnja. Brodske dizalice i pribor
	Italija	*ISO/TC 31/SC 4	Drumska vozila. Sigurnosno staklo
	Pariz	*ISO/TC 31/SC 6	Gume, naplaci i ventili. Gume i naplaci za kamione i autobuse
	SAD	*ISO/TC 31/SC 7	Gume, naplaci i ventili. Gume i naplaci za mašine za zemljane radove
	Milano	*ISO/TC 31/SC 10	Gume, naplaci i ventili. Gume i naplaci za industrijska vozila
	SSSR	*ISO/TC 57/SC 1	Gume, naplaci i ventili. Gume i točkovi za bicikle
	SSSR	*ISO/TC 57/SC 2	Metrologija i karakteristike površina. Instrumenti i naprave za merenje rapavosti površina
	SSSR	*ISO/TC 57/SC 3	Metrologija i karakteristike površina. Metode i sredstva za graduisanje i proveru instrumenata i uređaja. Uzorci za upoređenje rapavosti
	SSSR	*ISO/TC 57/SC 4	Metrologija i karakteristike površina. Instrumenti za merenje neravnina, nelinearnosti, centričnosti i cilindričnosti
	Hag	*ISO/TC 83/SC 2	Metrologija i karakteristike površina. Geometrijski parametri površina.
		*ISO/TC 85/SC 5	Gimnastičke sprave i sportska oprema. Kamping
			Nuklearna energija. Nuklearna goriva.

Oktobar/Novembar

SSSR	*ISO/TC 8/SC 7	Brodogradnja. Unutarnja plovidba.
Stokholm	*ISO/TC 22/SC 19	Drumska vozila. Točkovi

Novembar

3—4	Vašington	*ISO/TC 154/SC 3	Dokumenti, osnovni podaci u administraciji, trgovini i industriji. Elementi podataka
3—6		*ISO/TC 130	Tehnologija grafičke industrije
3—6		*ISO/TC 130/SC 1	Tehnologija grafičke industrije. Terminologija
4—5	Frankfurt	*ISO/TC 22/SC 16	Drumska vozila. Zaštita od požara
4—5	London/Pariz	*ISO/TC 31/SC 9	Gume, naplaci i ventili. Ventili i zračnice
4—7		*ISO/TC 4/SC 5	Kotrljajni ležaji. Igličasti ležaji
4—7		*ISO/TC 4/SC 7	Kotrljajni ležaji. Podešljivi ležaji
4—7	Berlin	*ISO/TC 97/SC 8	Računske mašine i obrada informacija. Numeričko upravljanje mašinama.
5—7	Pariz	*ISO/TC 22/SC 2	Drumska vozila. Kočni sistem oprema i mehaničke veze
12—13	Frankfurt	*ISO/TC 22/SC 7	Drumska vozila. Uređaj za ubrizgavanje i prečistači goriva
13—14		*ISO/TC 21/SC 1	Vatrogasna oprema. Terminologija, simboli, oznake i klasifikacija požara
17—19	Pariz	*ISO/TC 8/SC 14	Brodogradnja/Jahte
17—19	Brisel	*ISO/TC 96/SC 1	Dizalice i drugi uređaji za dizanje i odgovarajuća oprema za ekskavatore. Postupak konstruisanja
19—21	Pariz	*ISO/TC 22/SC 5	Drumska vozila. Ispitivanje motora
20—21	Brisel	*ISO/TC 96/SC 3	Dizalice i drugi uređaji za dizanje i odgovarajuća oprema za ekskavatore. Izbor kablova.
25—28	Berlin	*ISO/TC 153/SC 1	Ventili za opštu upotrebu. Konstruisanje, označavanje i ispitivanje
	Poljska	*ISO/TC 8/SC 10	Brodogradnja. Palubni mehanizmi
	Pariz	*ISO/TC 23/SC 8	Poljoprivredne mašine i traktori. Vinogradarska oprema.
	Helsinki	*ISO/TC 41/SC 3	Remenice i remenje (uključivši klinasto remenje). Transportni remeni
	Lisabon	*ISO/TC 54	Etarska ulja
	Oslo	*ISO/TC 71/SC 2	Beton i armirani beton. Pravila za proračune betonskih konstrukcija
	Vašington	*ISO/TC 97/SC 15	Računske mašine i obrada informacija. Etiketiranje i struktura nizova obrazaca
	Čikago	*ISO/TC 106	Materijal i proizvodi za zubarstvo

Novembar/Decembar

		*ISO/TC 119/SC 3	Materijali i proizvodi metalurgije praha. Metode uzimanja uzoraka i ispitivanja proizvoda od sinterovanog metala (izuzev od tvrdih materijala)
		*ISO/TC 119/SC 5	Metalurgija i proizvodi metalurgije praha. Sinterovani metalni materijali (izuzev tvrdih materijala)

Decembar

1—4	Varšava	*ISO/TC 110/SC 2	Vozila unutrašnjeg transporta. Bezbednost motornih vozila unutrašnjeg transporta
3—10	Pariz	*ISO/TC 131/SC 1	Hidraulični sistemi i njihovi organi. Terminologija, klasifikacije i oznake
	Pariz	*ISO/TC 131/SC 2	Hidraulični sistemi i njihovi organi. Pumpe, motori i integralni prenos
	Pariz	*ISO/TC 131/SC 5	Hidraulični sistemi i njihovi organi. Komponente upravljanja
	Pariz	*ISO/TC 131/SC 9	Hidraulični sistemi i njihovi organi. Instalacije i sistemi
9—10	London	*ISO/TC 153/SC 3	Ventili za opštu upotrebu. Sigurnosni ispusni ventil
	Brisel	*ISO/TC 23/SC 11	Poljoprivredne mašine i traktori. Oprema za unutrašnje radove na farmama i stočarstvu
	Varšava	*ISO/TC 110	Vozila unutrašnjeg transporta

IV Kvartal

	Engleska	*ISO/TC 2/SC 3	Vijci, navrtke i pribor. Terminologija i nomenklatura
	Nemačka	*ISO/TC 2/SC 4	Vijci, navrtke i pribor. Tolerancije za vijke, navrtke i podloške

Brisel	*ISO/TC 15 *ISO/TC 20/SC 5	Spojnice Aero i kosmonautika. Klimatski i radni uslovi za avionsku opremu
Moskva	*ISO/TC 23/SC 5 *ISO/TC 23/SC	Poljoprivredne mašine i traktori. Oprema za obradu tla. Poljoprivredne mašine i traktori. Komande, simboli ili druga pokazivanja i komande za traktoristu
Italija	*ISO/TC 29/SC 4 *ISO/TC 31/SC 3	Sitan alat. Ureznici i nareznici Gume, naplaci i ventili. Gume i naplaci za automobile, motocikle i skutere
Ankara	*ISO/TC 34	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi
Ankara	*ISO/TC 34/SC 2	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi. Seme i plodovi uljanih biljaka
Ankara	*ISO/TC 34/SC 3	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi. Voće i povrće i proizvodi voća i povrća
Ankara	*ISO/TC 34/SC 7	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi. Mirođije i začini
Nemačka	*ISO/TC 47/SC 3	Hemija. Reaktivi za hemijsku analizu
Milano	*ISO/TC 47/SC 6 *ISO/TC 51	Hemija. Fosforna kiselina. Kondenzovani fosfati Palete za prevoz i manipulaciju jednoobraznih tereta
SAD	*ISO/TC 70/SC 4	Motori sa unutrašnjim sagorevanjem. Ispitivanja

informacije ISO

U ovoj rubrici objavljuju se stručne i druge informacije iz informativnog biltena Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO).

Priznanje Ujedinjenih nacija Međunarodnoj organizaciji za standardizaciju ISO

U proleće 1975. godine, na zasedanju Ekonomskog i socijalnog saveta Ujedinjenih nacija (ECOSOC), koje je završeno 9. maja 1975. godine, ISO-u je dodeljen savetodavni status kategorija I. Kao glavni organ Ujedinjenih nacija za socijalne i ekonomske poslove, ECOSOC ima savetodavni status u odnosu na nekoliko stotina nevladinih organizacija, ali samo 25 od njih su nedavno stavljene u kategoriju I. To je kategorija koja je rezervisana za »organizacije koje su vezane sa većinom aktivnosti« ECOSOC-a i koje »daju doprinos ostvarivanju ciljeva Ujedinjenih nacija«. Organizacija ISO ima status kategorije II od 1947. godine.

Konferencija Ujedinjenih nacija za trgovinu i razvoj (UNCTAD) takođe je odlučila na ovom zasedanju aprila 1975. godine da unapredi savetodavni status ISP-a od »socijalnog« na »opšti« (viši).

Osim pomenutih odnosa sa ECOSOC-om i UNCTAD-om, ISO ima savetodavni status u odnosu na sledeće organe Ujedinjenih nacija i specijalizovane organizacije: Organizacije Ujedinjenih nacija za prehrambene proizvode i poljoprivredu (FAO), Međunarodna atomska agencija (IAEA),

Međunarodna organizacija za civilno vazduhoplovstvo (ICAO), Međunarodna organizacija rada (ILO), Međunarodna pomorska savetodavna organizacija (IMCO), Međunarodna telekomunikaciona unija (ITU), Organizacija ujedinjenih nacija za zaštitu životne sredine (UNEP), Organizacija Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu (UNESCO), Organizacija Ujedinjenih nacija za industrijski razvoj (UNIDO), Svetska poštanska unija (UPU), Svetska zdravstvena organizacija (WHO) i Svetska meteorološka organizacija (WMO). Radni odnosi se održavaju sa regionalnim ekonomskim komisijama Ujedinjenih nacija i sa Međunarodnom federacijom metalnih radnika (IMF), Institucijom Ujedinjenih nacija za obučavanje i istraživanje (UNITAR) i sa Dečjim fondom Ujedinjenih nacija (UNICEF). Ovi odnosi su na bazi reciprociteta i sve organizacije UN doprinose pripremi i primeni međunarodnih standarda ISO. Ukupno, više od 300 međunarodnih organizacija učestvuje u radu Organizacije ISO kroz saradnju sa tehničkim komitetima za koje su zainteresovani.

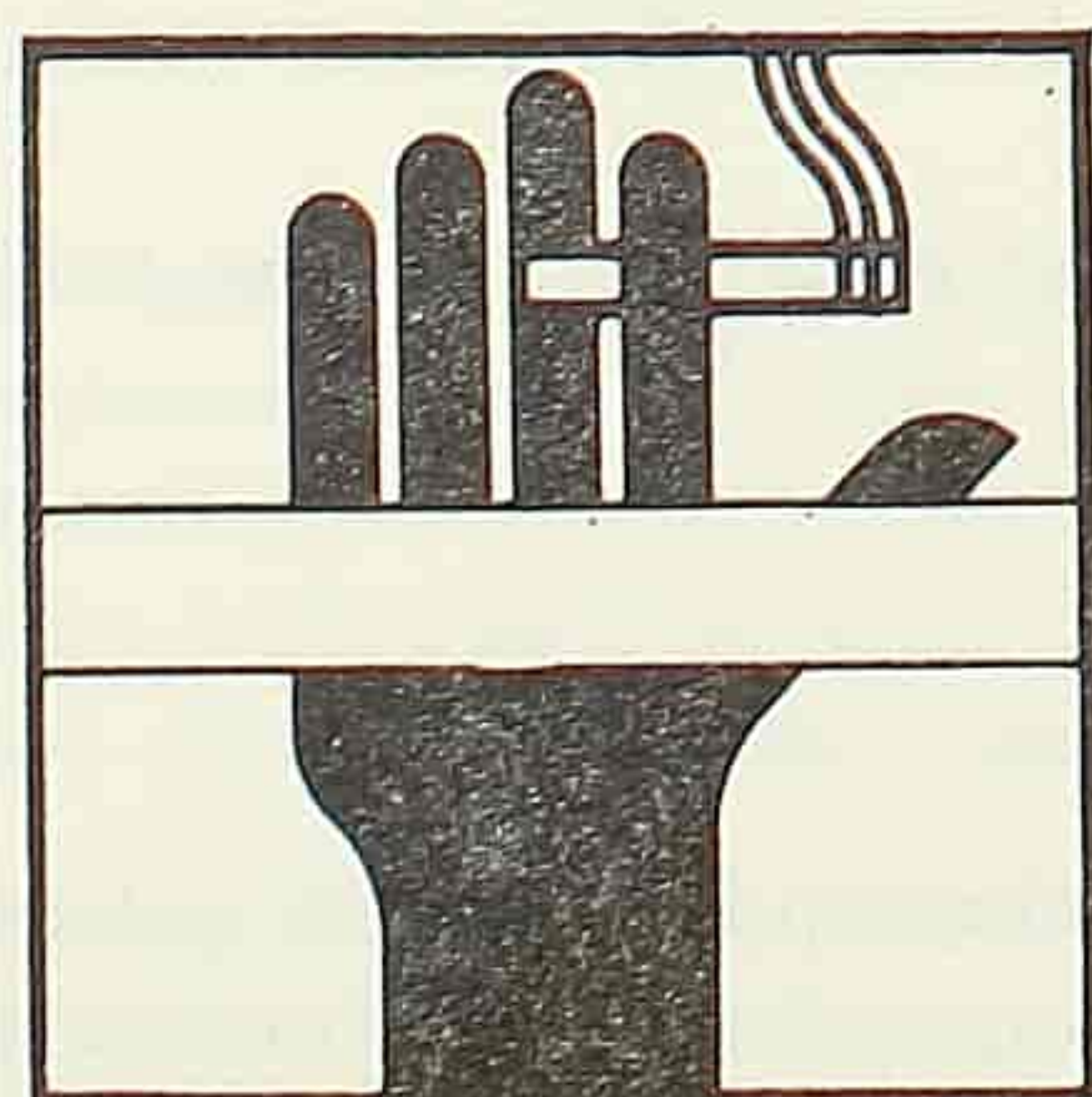
(ISO Press Service, May 1975.)

jedan racionalniji pristup simbolima za informisanje u javnosti

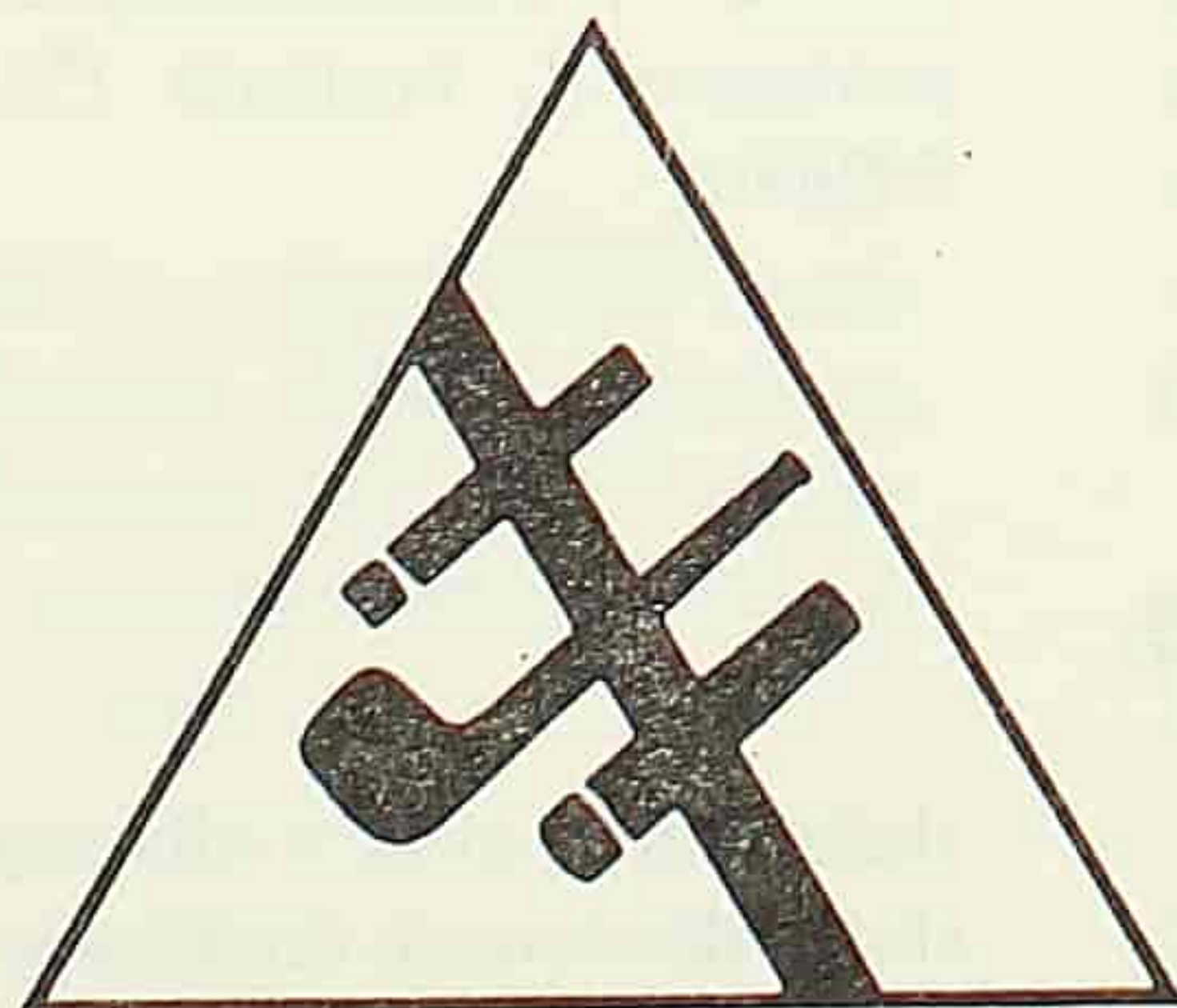
Znak berberina, tri kugle zalagaonice, tučak i zdela apotekara, mrtvačka glava s ukrštenim kostima — znak gusara, stari su simboli za informisanje u javnosti koja podrazumeva ljude koji govore različitim jezicima — čak i

koji su nepismeni.

Da bi se savladale jezičke barijere i olakšale komunikacije, izmišljene su brojne nove simbolične oznake, ali je rezultat često bio nezadovoljavajući.

Olimpijske igre 1972
Minhen

Američko društvo za vazdušni
transport

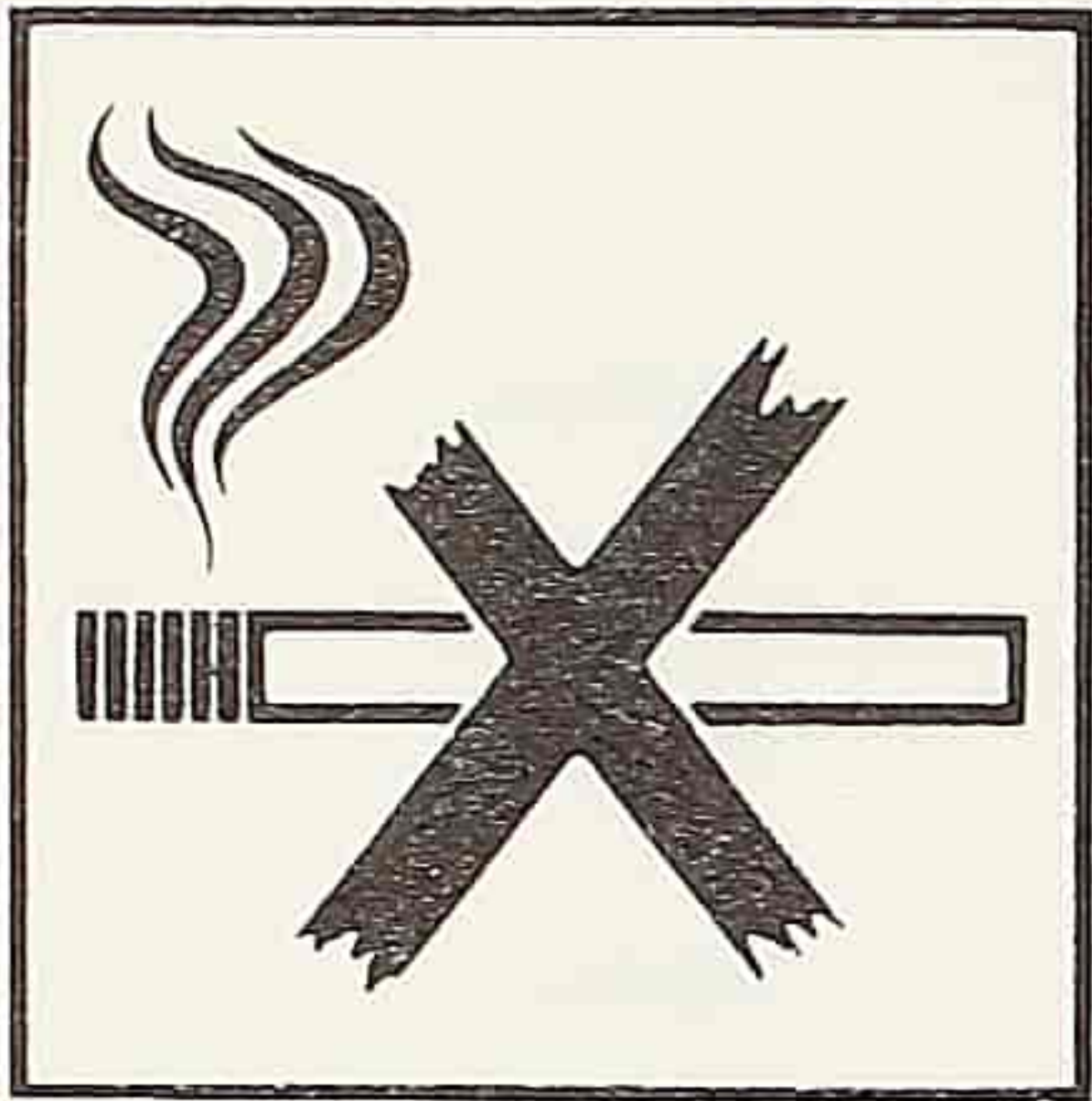

DIN 4819 (Savezna Republika
Nemačka)

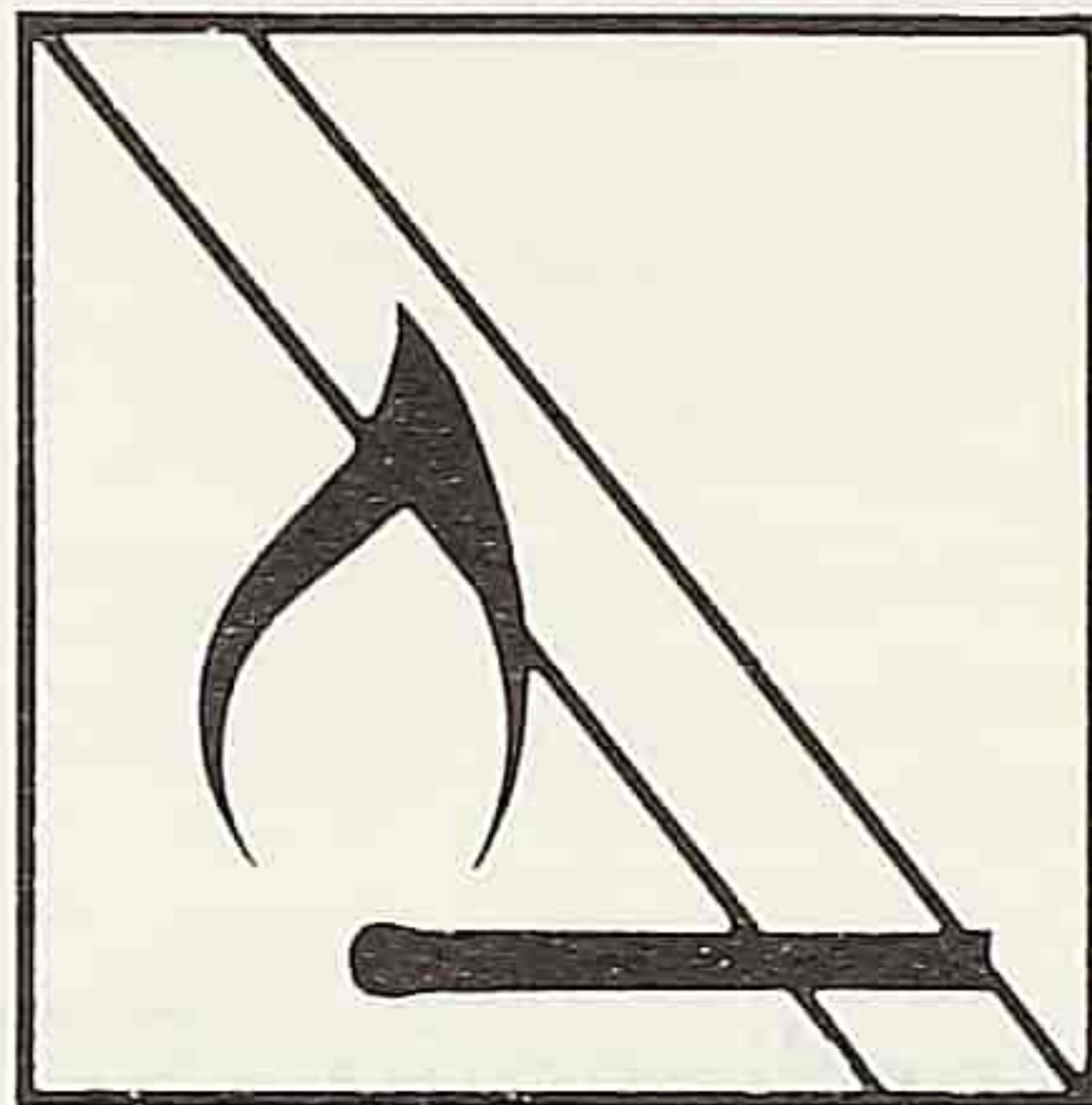

Tokijski međunarodni
aerodrom

Vrlo često su simboli pravljani i usvajani bez istraživanja i testiranja. Razmotrimo, na primer, samo nekoliko od mnogobrojnih simbola (ima ih bar tridesetak) koji pokazuju

Međunarodna unija
železnica

Izložba 1967 Montreal

Olimpijske igre 1968
Meksiko

Simbol blaženstva (negacija
/usta/cigareta/plamen)

Događa se da veći broj simbola može biti upotrebljen za prevođenje samo jednog pojma, ili da samo jedan može biti iskorišćen za objašnjenje više pojmova. Neki simboli ne uspevaju da izraze predmet ili ideju, ili upućuju, nenamerno, na neku ideju apsolutno bez veze.

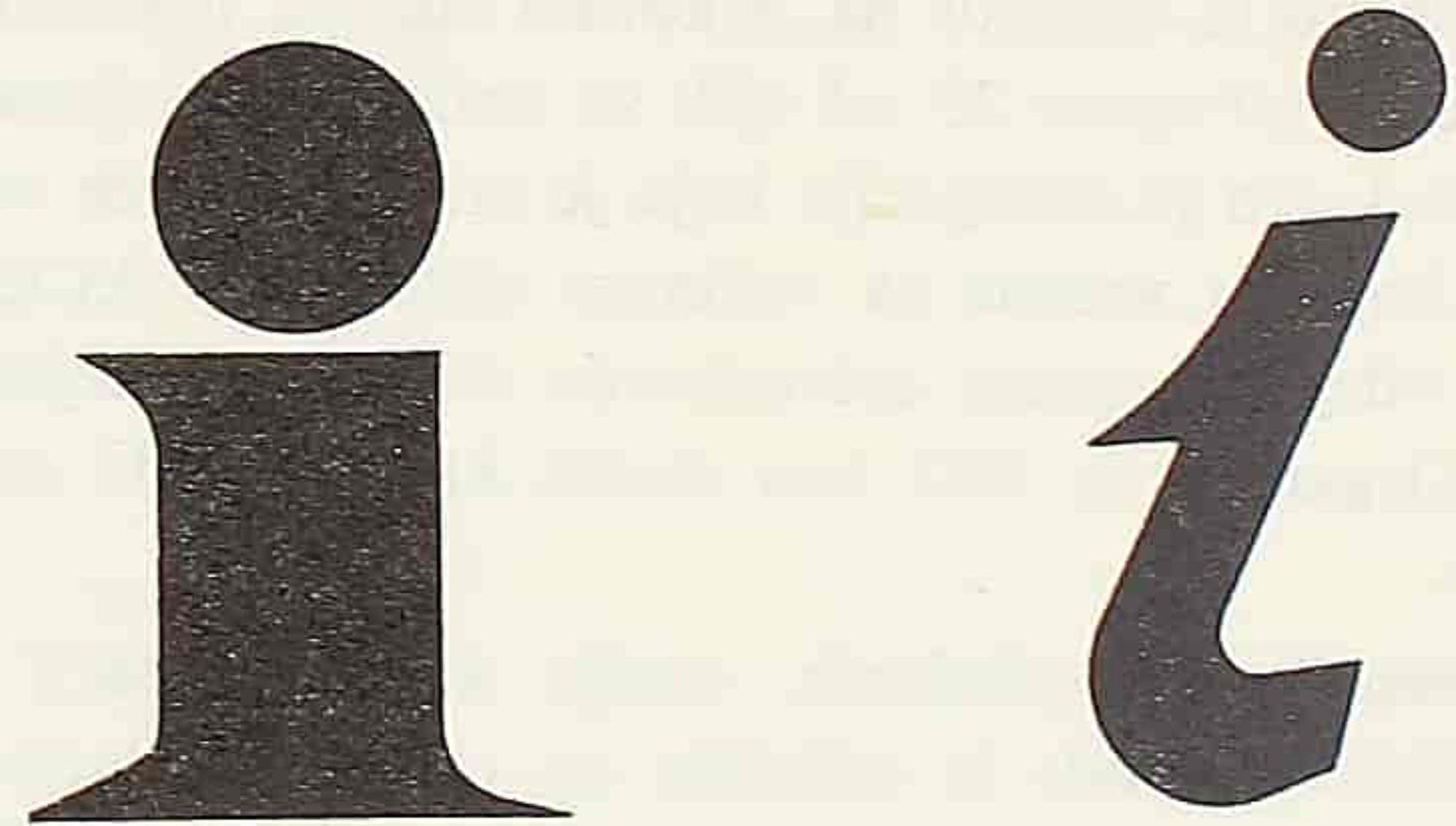
M. Rudolf Modley, američki ekspert na području grafičke komunikacije, potvrđuje da je većina od postojećih simbola, podrazumevajući tu široko rasprostranjene saobraćajne znakove, teže shvatljiva, nedovoljno instruktivna, i često sa pogrešnim razumevanjem.

Za lečenje takve situacije jedan ISO- komitet*, sastavljen od međunarodnih eksperata iz oko dvadesetak zemalja, vrši proučavanje ovoga problema s ciljem da se stvori jedna serija međunarodno prihvaćenih grafičkih simbola za informisanje u javnosti. Da bi se izbegli neki od suptilnijih slučajeva, u vezi sa kulturnim i sociološkim faktorima, komitet očekuje aktivnu saradnju kvalifikovanih eksperata i van Evrope i Severne Amerike.

M. Manfred Machek, inženjer standardizacije u Austrijskom institutu za standardizaciju, koji je sekretar specijalnog podkomiteta* zaduženog po pitanju simbola za informisanje u javnosti, izjavio je: »Naše aktivnosti se moraju zasnivati na istraživačkim radovima, ispitivanjima i koncepcijama zasnovanim u svetskim razmerama i vodeći računa o različitim kulturama«.

U vezi sa ovim stavom, može se navesti odbijanje Velike Britanije da prihvati simbol za »ured za turističke informacije«, koji je službeno preporučen od strane Ujedinjenih nacija, s obrazloženjem da taj simbol slučajno liči na

tradicionalni britanski znak pumpe za benzin. Zbog toga je odlučeno da se dozvoli alternativni simbol u obliku slova »i« štampanog kurzivom (v. slike).

Komitet je identifikovao preko šezdeset prioritarnih predmeta za koje su potrebni međunarodno prihvaćeni simboli; među njima su: voda za piće, dolazak/polazak; zabranjeno za pešake; telefon; toalet; u kvaru; za nemoćne osobe; sprava za gašenja požara; muški/ženski; menjačnica itd.

Davanje saglasnosti za određene simbole, koji su bili predmet brojnih istraživačkih radova i ispitivanja sa gledišta različitih kultura, za neke će u određenim slučajevima biti lakše nego za druge.

Ideal bi bio da konačno izabrani simboli od strane ISO-a budu što jasniji i prostiji. Ako smisao simbola nije odmah jasan sam po sebi, simbol bi morao biti takav da mu se smisao da lako naučiti i zapamtiti.

Umoljavaju se sve organizacije koje bi želele da sarađuju na ovom delu da se stave u vezu sa Sekretarijatom ISO/TC 145/SC 1, Oesterreichisches Normungsinstitut (ON), Leopoldgasse 4, Postfach 130, A-1021 Vienna 2. (Telex 7/5960).

(ISO Press Service, June 1975.)

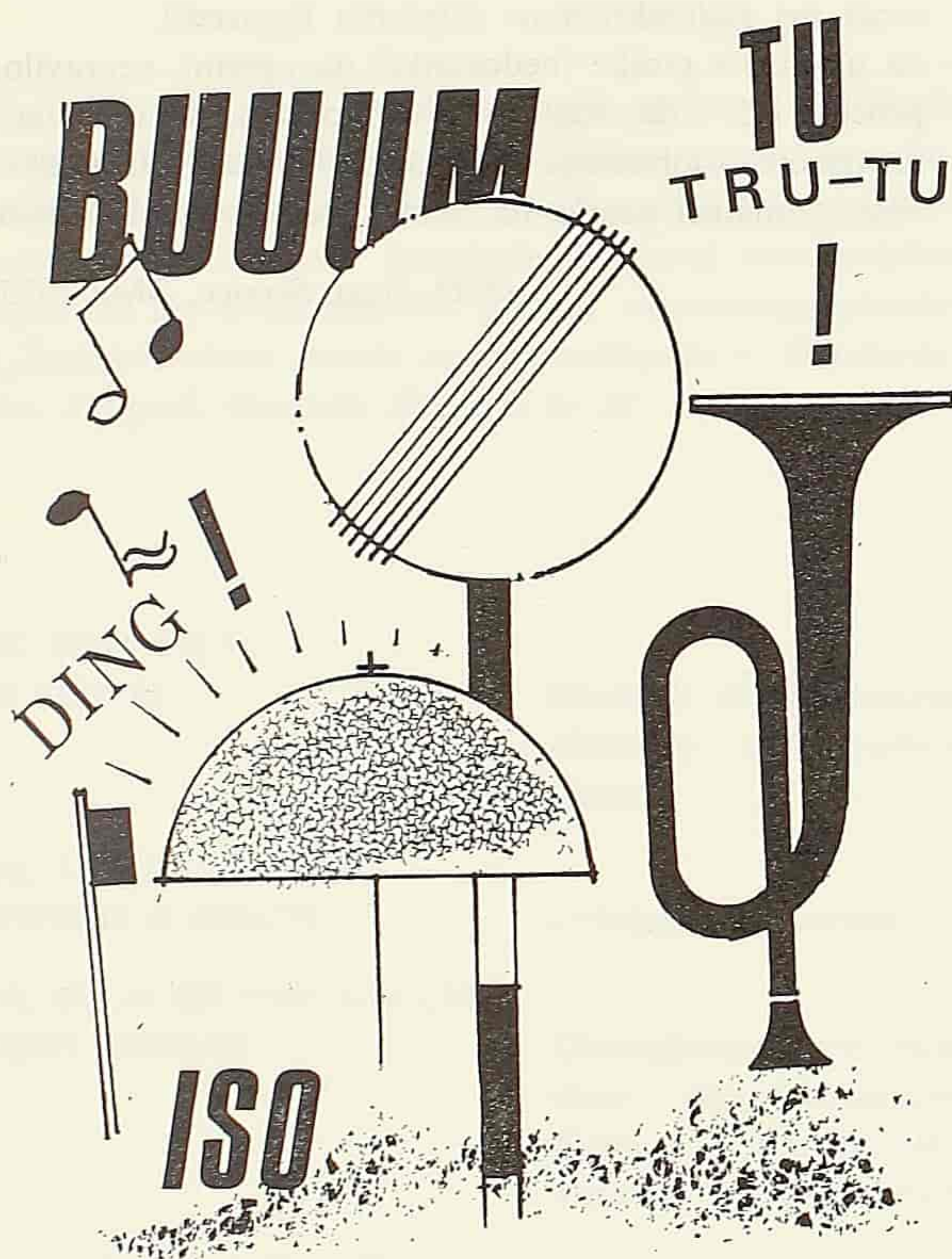
*ISO/TC 145/SC 1

ISO nastavlja borbu protiv buke

Najneprijatnija buka moderne urbanizovane sredine je buka koja potiče od pneumatskih alata koji se mnogo koriste u gradnji. Buka nije samo izvor narušavanja mira ljudi koji rade u obližnjim zgradama, nego i direktna opasnost po zdravlje ljudi koji rade za mašinama. U ekstremnim

slučajevima, zvuk i vibracije mogu prouzrokovati gubitak sluha ili dovesti do fizičke nesposobnosti. Pre donošenja zakonskih propisa kojima bi se regulisao nivo dozvoljene buke, moraju postojati sporazumi o metodama koje će se koristiti pri merenjima u različitim situacijama.

Tehnički komitet (ISO/TC 43), koji je odgovoran za standardizaciju u oblasti akustike, uradio je mnogo na tom polju. Metode ispitivanja, usvojene na međunarodnom ni-

vou, urađene su npr. za kompresore, a sada se priprema nacrt međunarodnog standarda koji će pokazivati kako se mogu dobiti i prikazati informacije o akustičkim svojstvima pneumatskih alata i mašina.

Informacije će biti korisne:

- za predviđanje narušavanja mira u okolini mašina koje rade napolju, npr. na gradilištu,
- za procenjivanje rizika od oštećenja sluha ljudi koji rade na mašinama ili blizu mašina,
- za poređenje akustičkih karakteristika različitih mašina, koje su ispitivane prema navedenim metodama.

Jedan drugi nacrt ISO standarda (ISO/DIS 3744) čiji je predmet takođe određivanje nivoa akustičke snage izvora buke, daje metode za određivanja u slobodnom prostoru u odnosu na neku reflektujuću ravan. To je jedan iz serije dokumenata koji daju različite osnovne metode za određivanje nivoa akustičke snage mašina i opreme.

Oba dokumenta će biti uskoro razaslana svim učesnicima ISO na razmatranje, i, ukoliko bude tehničkih primedbi, dokumenti mogu biti modifikovani.

Primena ovih ISO-metoda ispitivanja u svetskim razmerama, u njihovom finalnom obliku, pomoći će da se eliminišu tehničke prepreke u međunarodnoj trgovini pneumatskim alatima koji su proizvedeni u različitim zemljama.

(ISO Press Service, June 1975)

radioaktivnost i standardi za zaštitu ljudi

Dva najnovija publikovana ISO međunarodna standarda bave se opasnostima od radioaktivnosti po zdravlje ljudi. ISO 3157 pokriva radioluminiscentne budilnike i časovnike, dok ISO 2889 daje četiri opšta principa za uzimanje uzoraka radioaktivnih materijala koji se javljaju u vazduhu.

ČASOVNIČARSTVO

Standard ISO 3157, koji je izradio tehnički komitet za časovničarstvo (ISO/TC 114), specificira zahteve za optičke, mehaničke i radioaktivne karakteristike luminiscentnih depozita, koji se stavljaju na instrumente za merenje vremena, kao i odgovarajuće metode za ispitivanje.

Samo tri radionuklida su odobrena: tritijum, prometrijum i radijum. Međutim, ukazano je na činjenicu da nacionalni zakoni mogu zabraniti ili ograničiti upotrebu neke od ovih radionuklida.

Sadržaj dozvoljenih radioluminiscentnih supstanci za svaku kategoriju instrumenata je utvrđen, tako da je maksimum dozvoljene aktivnosti niži za ručne časovnike u poređenju sa specijalnim instrumentima za merenje vremena koji se ne nose na ruci.

Danas ISO standardi vode računa i o niskim nivoima radijacije koje emituju luminiscentni časovnici. Nekada opasnosti od radijacije nisu bile od značaja. Mnogi radnici u fabrikama časovnika primaju letalne doze radioaktivnih supstanci sa četki, prinošenjem boje na luminiscentne brojanike časovnika. Oni su umirali od niza bolesti (leukemija i rak koštane srži) mnogo godina pre nego što je opasnost otkrivena.

RADIOAKTIVNOST U VAZDUHU

Drugi standard ISO 2889, koji je sačinio tehnički komitet za nuklearnu energiju (ISO/TC 85), donet je sa ciljem da obezbedi da se ljudi koji rade sa radioaktivnim materija-

lima ili u njihovoj blizini ne izlože koncentracijama koje bi bile tolike da dovedu njihovu bezbednost u pitanje.

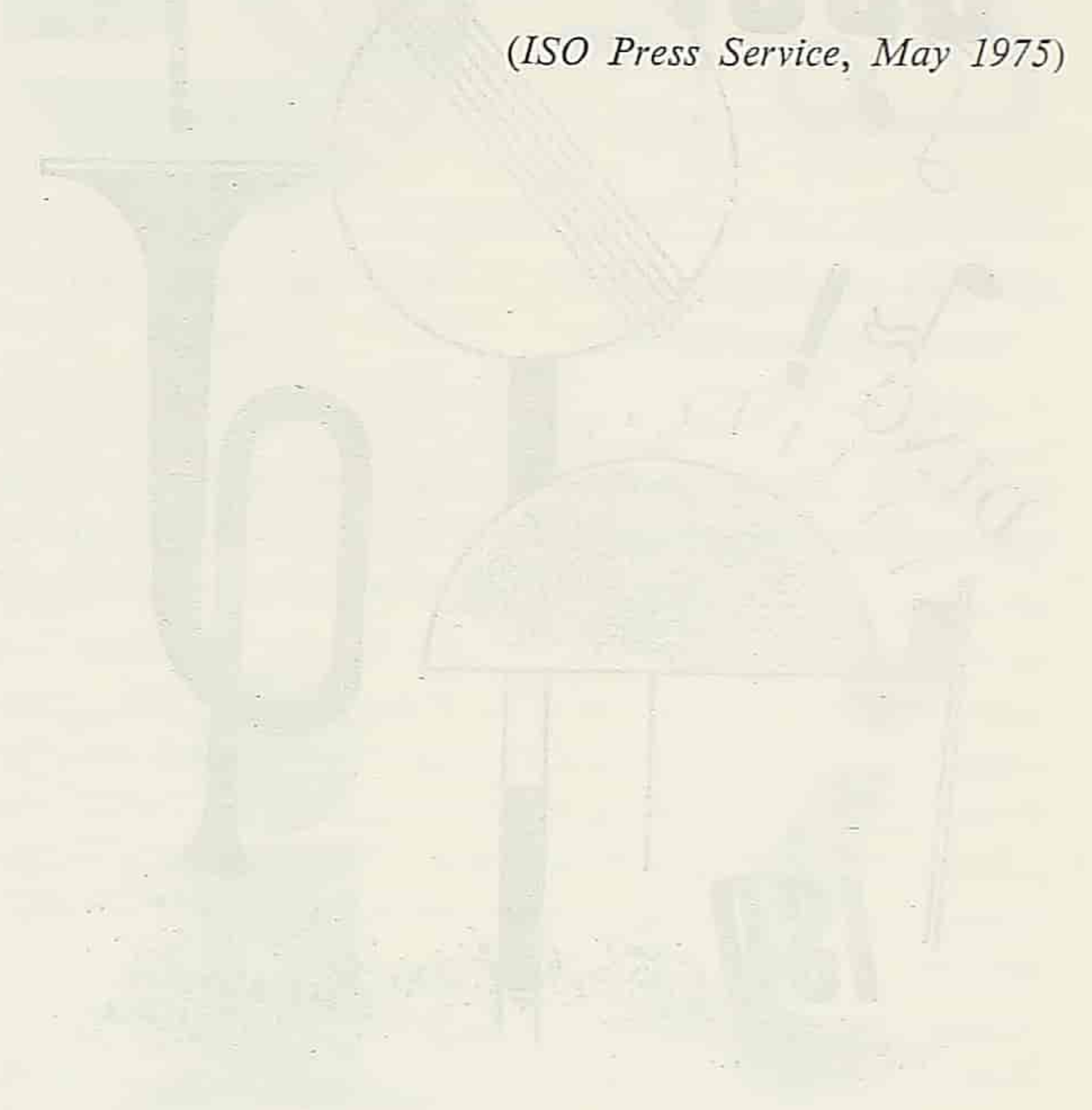
U uvodu u standard se ukazuje na potencijalnu opasnost od udisanja radioaktivnog materijala sa vazduhom čiji sadržaj mora biti izračunat i kontrolisan kroz merenja nivoa i prirode ovih materijala.

Mada je najveća korist od uzimanja uzoraka zaštita živih bića od preteranog izlaganja organizma deponovanom radioaktivnom materijalu, postoje i druge koristi od dobro razvijenog postupka uzimanja uzoraka i računanja.

Neke od ovih su:

- obezbeđenje osnovne dokumentacije koja je usaglašena sa propisima. Dobro čuvani podaci o nivou kontaminacije vazduha, zajedno sa drugim podacima, mogu pomoći pri radioaktivnom oštećenju (povredi).
- da ukažu na greške (nedostatke) na opremi, nepravilne procese itd. i da ocene kvalitet popravki i korekcija.
- da izmere oslobađanje radioaktivnih materijala u okolinu, uzimajući uzorke na mestu gde se oni oslobađaju.

(ISO Press Service, May 1975)

Radioaktivnost i standardi za zaštitu ljudi

U ovom delu standarda ISO 8549, koji se odnosi na zaštitu ljudi od radioaktivne kontaminacije, razmatraju se osnovni principi i zahtevi za standardizaciju u ovom području. Standard definiše osnovne termine i koncepte koji su neophodni za razumevanje i primenu standarda.

Standard ISO 8549 je usaglašen sa drugim standardima ISO u oblasti zaštite ljudi od radioaktivne kontaminacije, kao što su ISO 8548 i ISO 8550. Ovi standardi zajedno čine osnovu za razvoj i primenu standarda za zaštitu ljudi od radioaktivne kontaminacije.

Standard ISO 8549 definiše osnovne termine i koncepte koji su neophodni za razumevanje i primenu standarda. Standard definiše osnovne termine i koncepte koji su neophodni za razumevanje i primenu standarda.

Standard ISO 8549 definiše osnovne termine i koncepte koji su neophodni za razumevanje i primenu standarda. Standard definiše osnovne termine i koncepte koji su neophodni za razumevanje i primenu standarda.

RADIOAKTIVNOST U VAZDUHU

U ovom delu standarda ISO 8549, koji se odnosi na zaštitu ljudi od radioaktivne kontaminacije, razmatraju se osnovni principi i zahtevi za standardizaciju u ovom području. Standard definiše osnovne termine i koncepte koji su neophodni za razumevanje i primenu standarda.

pregled primljenih važnijih inostranih standarda

Ova rubrika obuhvata pregled važnijih inostranih standarda primljenih u standardoteci Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju. Stručnjaci, zainteresovane ustanove i preduzeća mogu da koriste ove standarde u samoj standardoteci Zavoda ili da izvrše nabavku. Za sva obaveštenja obratiti se Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju — Standardoteka, Beograd, Generala Ždanova br 28.

BS — Velika Britanija
ČSN — Čehoslovačka
GOST — S. S. S. R.
ÖNORM — Austrija
SMS, SEN — Švedska

DK 001.4:658.5 BS 5191/75	Glossary of Production planning and control terms	ÖNORM E 6724/75	Schraub-Passeinsätze D II und D III, 500 V und Passeinsatz-Schlüssel
DK 347.77.03:744.428 ÖNORM A 6006/75	Urheberschutzvermerk	DK 621.316.923.1:621.316.581 ÖNORM E 6720/75	Sicherungssockel D II 25 A und D III 63 A 500 V für vorderseitigen Anschluss
DK 614.48.002.5:001.4/083.74/ GOST 20509/75	Oborudovanie meditsin-skoe dezinfekcionnoe. Kamery. Kipyatil'niki. Terminy i opredeleniya	ÖNORM E 6721/75	Sicherungssockel D II 25 A und D III 63 A 500 V für rückseitigen Anschluss
DK 615.9.001.4:639.3.09 ČSN 46 6807/74	Test akutni toxicity na rybach	ÖNORM E 6722/75	Schraubkappen D II 25 A und D III 63 A, 500 V
DK 616.314—089.27:666.913 BS 5189 Part 1/75	Specification for Dental casting investments	ÖNORM E 6726/75	Sicherungssockel D II 25 A und D III 63 A, 500 V für Anschlüsse auf Sockelrückseite mit Flansch, für versenkten Einbau
DK 620.113.4:543:631.41 ČSN 46 5310/73	Odber, uprava a chemicke rozbory pudnich vzorku pro agrochemicke zkoušeni pud	DK 621.316.923.1:621.753.3 ÖNORM E 6743/75	Lehren C 16 für Sicherungssockel D II und D III, 500 V mit rückseitigem Bolzenanschluss
DK 621.315.684 ÖNORM E 6520/75 ÖNORM E 6521/75	Tragschiene für Reihen-klemmen 32 mm breit Tragschiene für Reihen-klemmen 15 mm breit	DK 621.317.7.087.6 BS 90/75	Specification for Direct-acting electrical recording instruments and their accessories
DK 621.316.923:621.753.3 ÖNORM E 6745/75	Grenzlehren für Schraubkappen D 01, D 02 und D 03 380 V	BS 5164/75	Specification for Indi-rect-acting electrical indicating and recording instruments and their accessories
ÖNORM E 6746/75	Lehren C 17 zur Mittigkeitskontrolle in Sicherungssockeln D II, D III, D 01, D 02, D 03	DK 621.327.534.15—462:621.3.032.43:628.93.041.7 BS 3772/75	Specification for Star-ters for fluorescent lamps
DK 621.316.923.1 ÖNORM E 6723/75	Schmelzeinsätze D II und D III 500 V flink und träge		

DK 621.395.669 SEN 47 10 04/75	Radiostörningar från hushallsapparater, handverktyg o d med elmotorer	DK 621.933 SMS 2066/75	Motorkedjesagar kedjor med skoveltänder
SEN 47 10 05/75	Radiostörningar alstrade av kopplingsförlopp i elektriska hushallsapparater o d	DK 628.24:696.1:621.643.2:666.982.4—462 BS 5178/75	Specification for Prestressed concrete pipes for drainage and sewerage
SEN 47 10 06/75	Radiostörningar från elapparater med tillsattdon	DK 628.83 SMS 2289/75	Luftfilter för ventilationsanläggningar provning
SEN 47 10 07/75	Radiostörningar innebörden av gränsvärden	SMS 2317/75	Luftfilter terminologi
DK 621.643.33.04:678.066—462:621.924.9 BS 5121/75	Specification for Rubber sandblast hose	DK 629.12.011.552.91:621.798.114 BS MA 57/75	Specification for Ships' deck machinery-rope storage reels
DK 621.643.412 SMS 335/75	Rörflänsar Anslutningsmatt	DK 629.12.011.556.2:621.643.22 BS MA 63/75	Specification for Cast iron pipes and fittings for marine pipework systems
DK 621.851 SMS 2518/75	Remmar och remskivor Kilremsskivor. Profil SPZ, SPB, SPC Bearbetade kilremsspar	DK 629.423:621.337:621.316 BS 2618/75	Specification for Electric traction equipment
DK 621.851./852 SMS 2500/75	Remmar och remskivor Kilremmar och kilremsskivor terminologi	DK 629.7:677.01 BS 3 F 100/75	Procedure for Inspection and testing of textiles
DK 621.852 SMS 2516/75	Remmar och remskivor Smalkilremmar. Profil SPZ, SPB, SPC	DK 629.7.065.4:621.316.57—87—181.4 BS G 216/75	Specification for Hand operated, thermally compensated, miniature, single and triple pole circuit breakers
SMS 2517/75	„ Profil SPZ, SPB, SPC kontroll av remlängd	DK 629.73:677.21.064.1 BS 2 F 114/75	Specification for 80 g cotton madapolam fabric
DK 621.867.2 ČSN 26 3210/74	Transportni zarizeni. Pojizdne a prenosne pasove transportery	DK 629.73:677.21.064—183.2:621.798.5 BS 4 F 37/75	Specification for Heavy cotton fabric
DK 621.869.823—034.14 ÖNORM A 5321/75	Vierweg-Boxpalette aus Stahl 800 mm × 1 200 mm. Europäische Tausch-Boxpalette Y	DK 629.73:677.21.064:629.734.7 BS 2 F 115/75	Specification for 50 g cotton fabric
DK 621.882.2 SMS 2381/75	Skrivar och muttrar Sparskrivar med rundat cylindriskt huvud och rakt spar. Typ mscs metriska gängor. Grov stigning	DK 629.73:/677.217.064+064—418.7/ BS 6 F 8/75	Specification for Mercerized 140 g cotton fabric and serrated edge strip
		DK 631.2 SIS 95 10 10/75	Svinstallsinredning Slaktsvinsbox
		SIS 95 10 11/75	Svinstallsinredning Suggboxar

SIS 95 10 12/75	Svinstallsinredning Galtbox	DK 665.335.2 BS 5170/75	Specification for Degummed soya bean oil
SIS 9510 13/75	Svinstallsinredning Sin-suggsbas	DK 666.151/083.74/ GOST 5727/75	Steklo ploskoe zakaleno-e
DK 631.3:620.1:614.8 ČSN 47 0132/75	Zemedelske stroje zkou-šeni zemedelskych stroju z hlediska bezpečnosti a ochrany zdravi pri praci a požarni ochrany	DK 667.622.114.7:661.847.455 BS 5193/75	Specification for zinc phosphate pigment for paints
DK 631.53:633.812/083.74/ GOST 3579/75	Sazhentsy lavandy nas-toyashchej. Posadochnye kachestva	DK 667.622.32—121/083.74/ GOST 7195/75	Krasiteli organicheskie. Pigment krasnyj zh
DK 631.53.01:635.751/083.74/ GOST 20455/75	Semena koriandra. Sor-tovye i posevnye kache-stva	DK 668.52 BS 2999/53 to 57/75	Specifications for Es-sential oils
DK 637.62/083.74/ GOST 6747/75	Volos kruchenyj.	DK 677.752/083.74/ GOST 1768/75	Shnury shelkovye kru-chenye
DK 639.64:620.113/083.74/ GOST 20438/75	Vodorosli, travy morskie i produkty ikh perera-botki. Pravila priemki. Metody organoleptiche-skoj otsenki kachestva. Metody otbora prob dlya laboratornykh ispytanij	DK 678.063.001.33 BS 5176/75	Specification for Clas-sification system for vul-canized rubbers
DK 648.545 ČSN 36 1618/74	Elektricke zarizeni pro velkokuchyne Elektricke myci stroje	DK 678.4.001.4/083.74/ GOST 415/75	Kauchuki i rezinove smesi. Metod opredele-niya plastoehlastiche-skikh svojstv na plasto-metre
DK 661.7:547.422.22/083.74/ GOST 5.2266/75	Diehtilenglikol' Trebo-vaniya k kachestvu at-testovannoj produktsii	DK 678.5/8:003.083 ČSN 640002/74	Plasty zkratky plastu
DK 661.843.622/083.74/ GOST 2821/75	Strointsij uglekislyj	DK 678.5/8:678.01+543.544.42:678.742:678.048 BS 2782:Part 4: Method 434A/75	Plastics. Part 4. Chemi-cal properties Method 434 A. The identification of antioxidants and ul-tra-violet absorbers in polyolefin compounds by thin layer chromato-graphy
DK 662.62:531.754/083.74/ GOST 2160/75	Ugli burye, kamennye, antratsit i slantsy go-ryuchie. Metod oprede-leniya dejstvitel'noj plot-nosti	DK 678.743.41.033.492.2:678.046.36:666.189.211:678.027.7 BS 5184/75	Specification for Glass fibre filled polytetrafluo-roethylene (PTFE) moul-ding powders
DK 662.62.001.4 ČSN 44 1302/74	Zkoušky tuhych paliv odber vzorku z černou-helných sloji	DK 681.6.064.347+621.798.1:681.6.064.347 BS 5183/75	Specification for Prin-ting ribbons used on of-fice machines and data processing equipment and for the marking of ribbon containers
DK 664.87/083.74/ GOST 5.2267/75	Kontsentraty pishche-vye. Pervye i vtorye obe-dennye blyuda. Trebo-vanya k kachestvu at-testovannoj produktsii		

DK 691.328.5—415:666.961—415
BS 690:Part 5/75	Specification for Asbestos-cement slates and sheets
Part 5. Lining sheets and panels	DK 744.43:621—28:003.62
ÖNORM A 6071/75	Angabe der Oberflächenbeschaffenheit in Zeichnungen
DK 725.893.001.14:712.257
ÖNORM B 2605/75	Anlagen für Spiele und Leichtathletik im Freien.
Planungsnorm	DK 771.531.37.068.1:778.33:616.314—073.7
BS 2585/75	Specification for Sizes of film for dental radiography
DK 744.4:624.014.2
ÖNORM A 6230/75	Technische Zeichnungen für den Stahlbau	DK 778.14.072:772.131.023:77.025.3
BS 1153/75	Recommendations for the processing and storage of silver-gelatin-type microfilm

novе knjige

priručnik za obuku

(Training manual)

Standardizacija je za industriju i trgovinu ono što je kultura za društvo, kaže Gösta Westring, autor »Međunarodnog posredovanja«, u poglavlju o standardizaciji. Ova publikacija je izdata pod pokroviteljstvom Ujedinjenih Nacija, Institut za obuku i istraživanja (UNITAR) i predstavlja profesionalni priručnik za obuku onih koji se, u zemljama u razvoju, bave snabdevanjem (nabavljanjem) na veliko. Priručnik sadrži opis izloženih metoda izbora snabdevača i osnovne elemente međunarodnih ugovora, praćeno studijom jednog slučaja sa pitanjima za vežbanje. Zaključak priručnika obuhvata zbirku dokumenata sa bibliogra-

fijom koji se odnose na međunarodno posredovanje. Cilj priručnika — i programa obuke na kome je zasnovan — je da pomogne zemljama u razvoju u poboljšanju njihove tehnike u radu sa dobavljačima robe i uslugama prema međunarodnim merama, što će doprineti sniženju cena uvoza. Priručnik je objavljen na engleskom, francuskom i španskom jeziku i cena mu je \$ 10. Priručnici se mogu nabaviti direktno od Izdavačke službe, UNITAR, 801 UN Plaza, New York, NY 10017 ili kod knjižare UN (Ujedinjenih Nacija) u Nju Jorku i Ženevi.

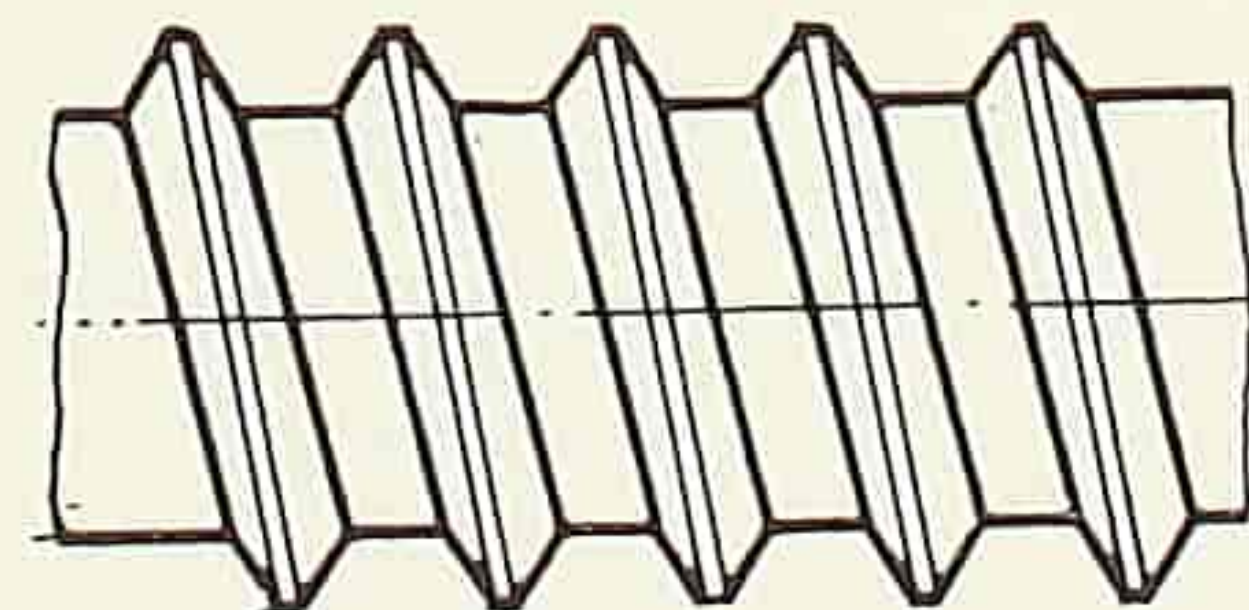
navoji

(Screw threads)

Svi holandski standardi za navoje sa spiskom naziva standarda u deset zemalja i ISO-standardi, dati su u jednoj knjizi od 288 strana, objavljenoj od Holandskog instituta za standardizaciju (NNI), člana ISO-a za Holandiju.

Knjiga, Navoji na vijcima (može se nabaviti samo na holandskom jeziku), obuhvata sve značajne aspekte predmeta uključivo: principe i terminologiju, istorijski pregled, oznake, sistem tolerancije, proračune veze navoja, itd.

Za detaljna obaveštenja obratiti se na NNI, Polakweg 5, Rijswijk (ZH)—2106.

41

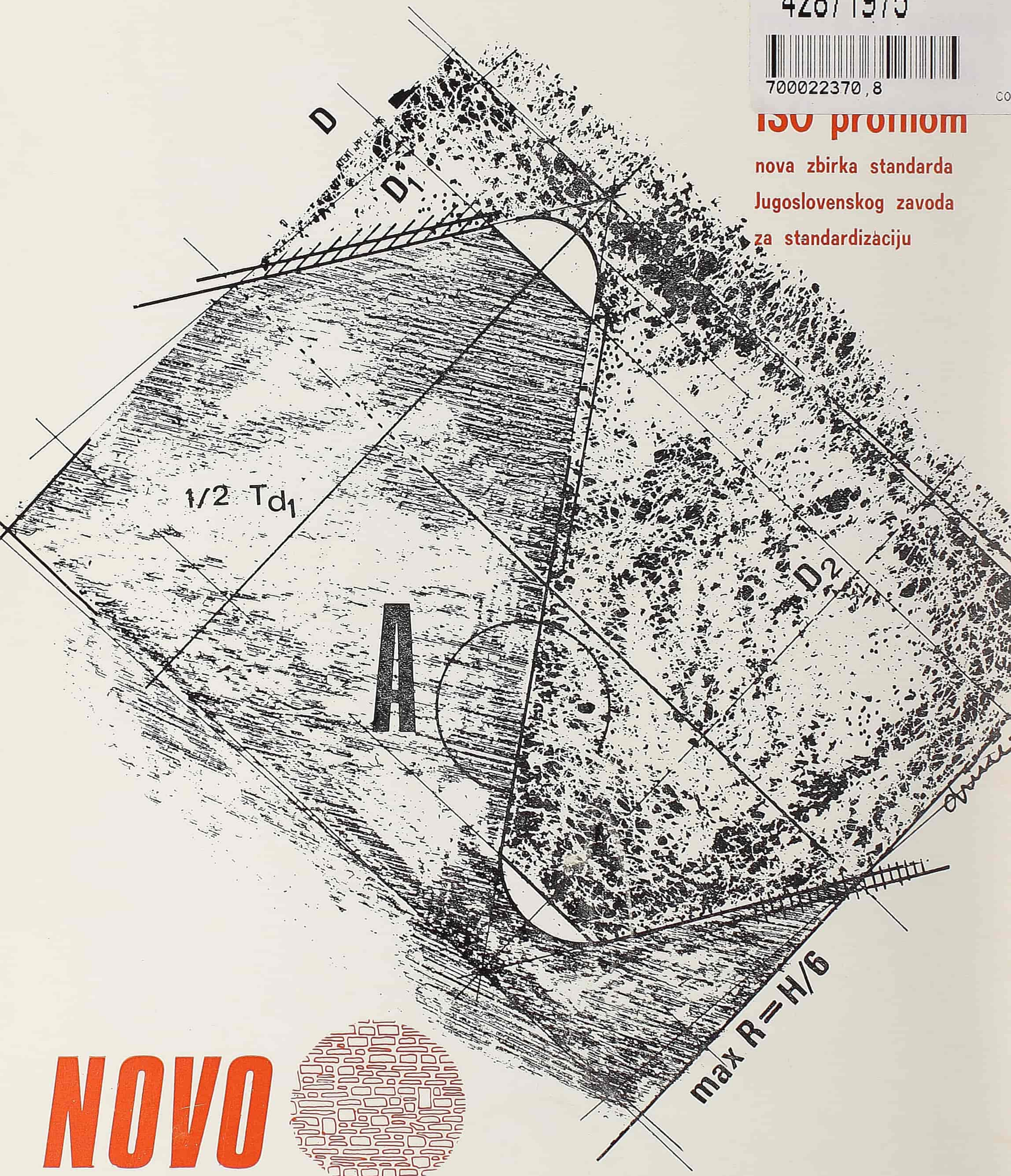
428/1975

700022370,8

ISO promiom

nova zbirka standarda
Jugoslovenskog zavoda
za standardizaciju

NOVO

